

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

x. A. S. o. u.
o
STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1930:28
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

FÖRSLAG

TILL

FÖRORDNING ANGÅENDE BIOGRAFER
OCH BIOGRAFFÖRESTÄLLNINGAR

M. M.

AVGIVET

DEN 14 NOVEMBER 1930

S T O C K H O L M

1 9 3 0

Statens offentliga utredningar 1930

Kronologisk förteckning

1. Jordbruksutredningens betänkanden. 1. Betänkande angående åtgärder för vete- och rågmärknadens stödande. Beckman. 76 s. **Jo.**
2. Jordbruksutredningens betänkanden. 2. Betänkande angående jordbrukets kreditförhållanden. Beckman. viij, 179 s. **Jo.**
3. Skydd för äldre kulturföremål. Idun. 191 s. **H.**
4. Jordbruksutredningens betänkanden. 3. Betänkande angående vissa åtgärder för mejerihanteringen och smörexportens befrämjande. Beckman. viij, 129 s. 11 pl. **Jo.**
5. Förslag till vissa ändringar i vallagen för skyddande av partibeteckningar. Norstedt. (4), 38 s. **Ju.**
6. Gränsen för Sveriges territorialvatten. Av Torsten Gihl. Norstedt. 312 s. **U.**
7. Betänkande med förslag till lotsförordning samt andra författningar och föreskrifter rörande lotsverket. Marcus. xvj, 365 s. **H.**
8. Domänverkets omfattning, uppgifter och organisation. Tiden. 333 s. 1 karta. **Fi.**
9. Betänkande med förslag angående ordnande av den lägre lantbruksundervisningen. Marcus. 727 s. **Jo.**
10. Utredning och förslag beträffande åtgärder för ökad användning av svenska lantbruksprodukter vid allmänna inrättningar m. m. Marcus. 21 s., 3 tab. **Jo.**
11. Utkast till lagbestämmelser om befraktning. Norstedt. 154 s. **Ju.**
12. Utredning rörande Sveriges försvarspolitiska läge samt behov av försvarskrafter. Beckman. vij, 325 s. **Fö.**
13. Utredning angående kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande. Marcus. 250 s. **S.**
14. Utredning och förslag rörande praktiska bildningslinjer på realskolans åldersstadium. Norstedt. 327 s. **E.**
15. 1928 års pensionsförsäkringskommitté och organisationsakkunniga. Statistiska undersökningar samt kostnadsberäkningar. Norstedt. 402 s. **S.**
16. Betänkanden med förslag angående skärpta kontrollföreskrifter rörande landsfiskalens och med dem jämställda befattningshavare medelsförvaltning m. m. Beckman. 199 s. **S.**
17. 1928 års lönekommitté. Betänkande med förslag till allmänt avlösningsreglemente för ordinarie tjänstemän tillhörande den civila statsförvaltningen. Norstedt. 346 s. **Fi.**
18. Distriktsveterinärlönesakkunnigas utredning och förslag beträffande ordnandet av distriktsveterinärernas anställnings- och avlösningsförhållanden. Marcus. 111 s. **Jo.**
19. Utredning angående beredande av större möjlighet för skoldistrikt att vid minskning av antalet barn indraga skolor och skolavdelningar. Hæggström. (2), 88 s. **E.**
20. 1928 års lönekommitté. Betänkande med förslag till lönereglering för befattningshavare vid undervisningsväsendet. Norstedt. vij, 371 s. **Fi.**
21. Betänkande angående granskning av för vissa sjukhus gällande särbestämmelser. Norstedt. 97 s. **S.**
22. Medicinalstyrelsens utlåtande och förslag till epizootilag och epizootiförordning. Norstedt. 58 s. **Jo.**
23. Betänkande med förslag till ytterligare åtgärder för bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur. Beckman. 124 s. **Jo.**
24. Brott emot myndighet m. m. Förberedande utkast till strafflag. Speciella delen. 9. Av J. C. W. Thyrén. Lund, Berling. 217 s. **Ju.**
25. Förslag till lag om upplagshus med rätt att utfärda upplagsbevis m. m. Norstedt. 206 s. **Ju.**
26. Förslag till förordning angående film. Marcus. 35 s. **K.**
27. Supplement nr 4 till Sveriges familjenamn 1920. Stat. Repr.-anst. 44 s. **Ju.**
28. Förslag till förordning angående biografier och biografställningar m. m. Marcus. 50 s. **K.**

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1930:28
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

FÖRSLAG

TILL

FÖRORDNING ANGÅENDE BIOGRAFER
OCH BIOGRAFFÖRESTÄLLNINGAR

M. M.

AVGIVET

DEN 14 NOVEMBER 1930

STOCKHOLM 1930

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

STATENS TRYCKERIEN
KÖPENHAGEN

FÖRSLAG

TILL

FÖRBUDNING ANGÅENDE BIOGRAFER
OCH BIOGRAF-FÖRESTÄLLNINGAR

M. M.

AV

GEN. H. NOBILH. 1876

STOCKHOLM 1876

FRANZ OSWALD BOKTRYCKERIET

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Genom beslut den 4 april 1930 har Kungl. Maj:t uppdragit åt undertecknad att enligt de närmare anvisningar, som av chefen för kommunikationsdepartementet meddelades, i samarbete med sprängämnesinspektören och representant för statens provningsanstalt, som av anstalten utsåges, biträda med beredning inom departementet av frågan angående brandskydds- och andra erforderliga säkerhetsföreskrifter beträffande förvaring och användning av film och likartade ämnen.

Sedan riksdagen i skrivelse den 21 maj 1930, nr 249, anhållit att Kungl. Maj:t måtte skyndsamt låta verkställa utredning om förebyggandet av eldsolyckor vid biografföreställningar och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, har Kungl. Maj:t genom beslut den 6 juni 1930 uppdragit åt undertecknad att såsom sakkunnig inom departementet biträda jämväl med utredning i fråga om åtgärder i syfte att förebygga dylika eldsolyckor, varvid samarbete i erforderlig mån skulle äga rum dels med vederbörande statliga myndigheter dels ock med enskilda sammanslutningar, vilka företrädde brandskyddsintresset.

Vid uppdragens fullgörande har frågan om förvaring och användning av film i samband med biografföreställningar ansetts lämpligen bära upptagas tillsammans med det i det senare uppdraget innefattade spörsmålet.

Sedan med angivna begränsning det första uppdraget slutförts överlämnade jag med skrivelse till herr statsrådet den 18 nästlidne oktober ett i anledning av uppdraget upprättat förslag till kungl. förordning angående film (statens offentliga utredningar 1930:26).

Jämväl det senare uppdraget har numera slutförts. Vid uppdragets fullgörande har jag samarbetat med avdelningschefen vid statens provningsanstalt, civilingenjören R. Schlyter och arkitekten hos kungl. byggnadsstyrelsen Åke E. Tengelin samt vice brandchefen i Stockholm C.

Gyllenhammar. Såsom representant för Svenska Brandskyddsföreningen har kaptenen R. Götherström medverkat. I vissa speciella frågor har jag inhämtat upplysningar från sprängämnesinspektören civilingenjören Gottfr. von Feilitzen, kommerskollegii industribyrås elektriska sektion och socialstyrelsens byrå för arbetarskyddsärenden, varjämte civilingenjören Wilhelm Grill vid Svensk Filmindustri beträffande vissa frågor ställt sin sakkunskap till förfogande.

I anledning av det senare uppdraget har uppgjorts förslag till kungl. förordning angående biografier och biografföreställningar. I detta förslag hava med de ändringar, som föranletts av förslaget, inarbetats de delar av kungl. förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar som icke angå filmcensuren. De delar av sistnämnda förordning, som röra filmcensuren, böra upptagas i särskild förordning, benämnd förordning angående filmcensur. Ett förslag till sådan förordning har jämväl upprättats. I sistnämnda bestämmelser har någon ändring i sak icke vidtagits.

Ifrågavarande båda förslag jämte motivering till det förra förslaget överlämnas härmed.

Stockholm den 14 november 1930.

S. DAHLQVIST.

Förslag

till

Kungl. Maj:ts förordning angående biografer och biografföreställningar.

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

1. Med biograf förstås i denna förordning lokal, som användes för offentlig förevisning av biografbilder med begagnande av lättantändlig film, innehållande nitrocellulosa.

2. Är biograf inrättad jämväl för givande av teaterföreställningar eller såsom samlingslokal för andra ändamål, skola härför erforderliga utrymmen och anordningar i den mån de ej användas för biografverksamheten vara undantagna från stadgandena i denna förordning.

3. Inom stadsplanlagt område i stad, köping eller annat samhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, gäller, förutom bestämmelserna i denna förordning, vad i byggnadsstadgan för rikets städer och ortens byggnadsordning föreskrives.

Har Kungl. Maj:t jämlikt 1 kap. 42 § eller 46 § av lagen om fastighetsbildning i stad eller motsvarande äldre bestämmelser för annat område än som i första stycket avses meddelat särskilda föreskrifter med avseende å områdets bebyggande skola, förutom bestämmelserna i denna förordning, jämväl nämnda föreskrifter lända till efterrättelse.

4. Där i denna förordning byggnadsdel angives skola vara brandsäker avses därmed att den är utförd av brandsäkert material eller på brandsäkert sätt skyddad och att den för varje särskilt fall är av betryggande hållfasthet och vilar på brandsäker underbyggnad. Såsom brandsäkra material äro att anse, bland andra, murtegel (av bränd lera), plattor av bränt tegel, kalksandsten, gasbetong, cementbruk och betong med tillräcklig cementhalt.

En brandhärdig byggnadsdel skall vara utförd av åtminstone brandhärdigt material eller skyddad av sådant material av tillräcklig tjocklek eller av andra material i lämplig kombination. En brandhärdig byggnadsdel skall vara av betryggande hållfasthet och vila på åtminstone brandhärdig underbyggnad. Såsom brandhärdiga material äro att anse, bland andra, asbestcement, gips och putsbruk.

Dörr, som i förordningen angives såsom brandtrygg, skall vara självstängande och tätslutande fals samt försedd med låsningsanordning. Den skall hava åtminstone sådan motståndskraft mot elds inverkan, som finnes hos en 35 millimeter tjock trädörr, vilken på sidor och kanter är klädd med asbestpapp och därutanpå med falsade eller svetsade järnplåtar av 1 millimeters tjocklek, fästade med genomgående nitar eller bultar med mutter. Sådan dörr skall vara upphängd i en på samma sätt skyddad karm och dörrens beslag (gångjärn, låsningsanordningar) skola vara fästade på enahanda sätt som järnplåtarna.

Med sluss förstås i förordningen ett åtminstone brandhärdigt inklätt utrymme, beläget i utrymningsväg och avsett att hindra elds och röks framträngande. Sluss skall hava en golvyta av minst 0,5 kvadratmeter och vara försedd med brandtrygga dörrar.

I övrigt tillkommer det statens provningsanstalt att meddela de bestämmeelser, som kunna erfordras angående brandteknisk klassindelning och dylikt.

2 kap.

Om biografier och offentliga biograf föreställningar.

A) Tillstånd till uppförande eller inredande av biograf (byggnadslov).

2 §.

I fråga om tillstånd till uppförande eller inredande av biograf i stad, köping eller annat samhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, lände, vare sig området lagts under stadsplan eller icke, till efterrättelse vad i byggnadsstadgan för rikets städer och ortens byggnadsordning föreskrives.

Vid ansökning om tillstånd, som i första stycket avses, skola i två exemplar fogas erforderliga av beskrivning åtföljda ritningar.

Biografen må ej tagas i bruk, förrän densamma blivit efter avsyning godkänd av byggnadsnämnden.

I ärende, som i denna paragraf avses, skall polismyndigheten i orten och, där kommunal brandmyndighet finnes, jämväl denna höras.

3 §.

1. Vill någon å annan ort än som i 2 § avses uppföra eller inreda biograf göra därom ansökning hos länsstyrelsen.

Vid ansökningen skola i två exemplar fogas erforderliga av beskrivning åtföljda ritningar.

Finner länsstyrelsen ansökningen ej genast böra avslås, inhämtar länsstyrelsen yttrande däröver från polismyndigheten i orten samt, där kom-

munal brandmyndighet finnes, jämväl från denna och meddelar där-
 efter beslut i ärendet.

Ena exemplaret av ritningarna sådana de blivit godkända skall, för-
 sett med påskrift om godkännandet, bifogas byggnadslovets, varemot det
 andra exemplaret förvaras hos länsstyrelsen.

2. Biograf, som i 1 mom. avses, må ej tagas i bruk, förrän densamma
 efter avsyning blivit av länsstyrelsen godkänd.

Avsyningen skall, efter därom av biografens ägare gjord anmälan,
 verkställas på länsstyrelsens föranstaltande av tre personer, av vilka en
 skall företråda polismyndigheten i orten och en ortens brandmyndighet, där
 sådan finnes, samt en vara på husbyggnadsområdet sakkunnig person.
 Protokoll över förrättningen föres av den, länsstyrelsen därtill utser,
 och undertecknas av samtliga besiktningsmän, varefter det skyndsamt
 insändes till länsstyrelsen.

Kostnaden för avsyningen gäldas av biografens ägare. Kan överens-
 kommelse om beloppet ej träffas, tillkommer det länsstyrelsen att härom
 meddela föreskrift.

B) Läge och byggnadssätt.

4 §.

Biograf skall vara så belägen att biografens publik lätt kan nå allmän
 trafikled av för biografens utrymning erforderlig bredd och att i hän-
 delse av eldsvåda erforderliga livräddnings- och eldsläckningsredskap
 kunna framföras till biografen. I fall utgång toges mot gårdsrum skall
 tillika iakttagas, att detta står i omedelbar förbindelse med allmän tra-
 fikled och att gårdsrummets fria bredd beräknas efter det antal personer,
 som vid biografens utrymning äro hänvisade till gårdsrummets begagnande,
 dock må dess fria bredd icke på något ställe understiga 4½ meter.

5 §.

Biograf skall åtminstone brandhärdigt avskiljas från källare och
 souterrainvåning i den mån dessa ej tillhöra biografen samt, där biogra-
 fen är avsedd för mer än 300 personer, jämväl från övriga lokaler i
 byggnaden såframt ej särskilda förhållanden föranleda till undantag.

Förefinnes inom samma fastighet som biograf jämväl eldfarlig inrätt-
 ning eller eldfarligt upplag skola härav betingade särskilda säkerhets-
 anordningar vidtagas.

6 §.

Biograf skall, där ej i andra, tredje och fjärde styckena eller 7 §
 annorlunda medges, förläggas till byggnads bottenvåning.

I byggnad, där ytterväggar, bärande konstruktioner och mellanbott-
 nar äro brandsäkra (brandsäker byggnad) må biograf kunna förläggas

till våning 1 trappa eller 2 trappor upp, därest biografens utrymningsvägar jämväl göras brandsäkra.

I byggnad, där ytterväggar och bärande konstruktioner äro brandsäkra samt mellanbottnar och innerväggar brandhårdiga, må biograf, vars utrymningsvägar äro brandhårdiga, kunna förläggas till våning 1 trappa upp, där biografen är avsedd för högst 600 personer, eller, där den är avsedd för högst 300 personer, jämväl till våning 2 trappor upp.

I annan byggnad än som i andra och tredje styckena avses må biograf, som är avsedd för högst 300 personer, kunna förläggas till våning 1 trappa upp, därest biografens utrymningsvägar samt väggar och tak i bottenvåningen äro brandhårdiga.

7 §.

Till souterrainvåning förlagd biograf må vid huvudutgång ej läggas mer än 1½ meter under det markplan, dit utrymningsväg från sådan utgång leder. Vid reservutgång må bottenplanet ej läggas djupare än att i utrymningsvägen från utgången högst 12 trappsteg, förutom lutande plan med största lutning 1:10, bliva erforderliga.

8 §.

Biograf må anordnas med läktare. Deras antal må i byggnad med brandsäkra ytterväggar och bärande konstruktioner utgöra, där biografen förlägges till bottenvåning, tre, där den förlägges till våning 1 trappa upp, två och, där den förlägges till våning 2 trappor upp, en. I annan byggnad må allenast en läktare anordnas.

9 §.

Utrymme mellan bjälklag och lutande golv i biografisal skall, där det användes för särskilt ändamål, åtminstone brandhårdigt inklädas.

10 §.

1. Apparatum skall, där ej annat föranledes av stadgandena i 2 och 3 mom., till tak, väggar och golv vara brandsäkert.

Det skall givas en storlek av minst 4 kvadratmeter och skola apparatrummet och därtill omedelbart anslutna utrymnen så utformas att för varje apparatskötare finnes fri passage till apparatrummets utrymningsväg. Apparatrummets höjd skall så avpassas att för varje apparatskötare erhålles en luftvolym av minst 10 kubikmeter, dock må höjden ej vara mindre än 2 meter.

Apparatrum skall förses med tillräckliga ventilationsanordningar. Här för avsedda kanaler skola, där ej annat föranledes av stadgandena i 2 och 3 mom., vara brandsäkra och skilda från andra kanaler i byggnaden. De må ej stå i förbindelse med annat utrymme i byggnaden. Utsugningskanalen skall hava en area av 0½ procent av golvytan, dock minst 300 kvadratcentimeter, samt leda till det fria på sådant sätt att fara för

elds spridande ej uppstår. I utsugningskanalen må kunna anbringas ventil, där den är av beskaffenhet att vid eldsutbrott automatiskt öppnas.

Vägg i apparatrum, som vetter mot biografsalen eller någon av dess utrymningsvägar, må ej genombrytas i annan mån än som erfordras för anordnande av projektiönsöppning, kikhål och strålkastaröppning. Dimensionerna må ej överstiga för projektiönsöppning eller kikhål 14 centimeter i bredd och 14 centimeter i höjd samt för strålkastaröppning 22 centimeter i bredd och 22 centimeter i höjd. Projektiönsöppning, kikhål och strålkastaröppning skola igensättas med glas av minst 5 millimeters tjocklek; skolande glaset i öppningarna inmuras eller stadigt anbringas medelst röktätt slutande metallram. Ovanför projektiönsöppning, kikhål och strålkastaröppning skola plåtluckor anbringas på sådant sätt, att de automatiskt sluta öppningarna vid eldsutbrott inom apparatrummet; skolande sådan anordning vidtagas, att luckorna mekaniskt eller för hand kunna samtidigt slutas jämväl från plats vid eller utanför apparatrummets dörr.

2. Är biograf avsedd att endast tillfälligtvis användas för biografförevisning och för ett antal personer ej överstigande 300, må apparatrummet, där biografen ej är belägen högre än 1 trappa upp, till tak, väggar och golv samt de för ventilation avsedda kanaler utföras i brandhärdig konstruktion, men skall i övrigt apparatrummet vara så anordnat som i 1 mom. sägs.

3. Är biograf, som är avsedd att endast tillfälligtvis användas för biografförevisning och för ett antal personer ej överstigande 150, belägen i bottenvåning av byggnad, som ej inrymmer boningsrum, må, där byggnaden är belägen på ett avstånd av minst 9 meter från annan byggnad samt biografen ej är anordnad med för allmänheten vid biografförevisning tillgänglig läktare, apparatrummet till tak, väggar och golv utföras i annan konstruktion än som i 1 och 2 mom. avses, dock skola tak, väggar och golv skyddas genom anbringande av lämpligt beklädnads-material.

Å apparatrum, som i detta mom. avses, skall vad i 1 mom. andra och fjärde styckena stadgats äga motsvarande tillämpning.

Apparatrummet skall förses med tillräckliga ventilationsanordningar. Härför avsedda kanaler må utföras i annan konstruktion än som i 1 och 2 mom. avses. Ventilationstrumma må ej ledas genom biografsalen eller dess utrymningsväg.

C) Utrymningsvägar.

11 §.

Biograf skall hava goda utrymningsvägar (genom förstugor, förrum, trappor eller dylikt ledande till det fria) från såväl biografsalens bottenplan och läktare som apparatrummet.

a) *Biografsalens utrymningsvägar.*

12 §.

1. Från biografsalens bottenplan skola finnas minst två omedelbart till det fria eller till utrymningsvägar ledande utgångar: *huvudutgång*, tillika utgörande huvudingång, och *reservutgång*.

2. a) Från läktare, avsedd att rymma mer än 150 personer, skola finnas minst två utgångar, huvudutgång och reservutgång, skolande från dem ledande trappor förläggas utanför biografsalen.

b) Från läktare, avsedd att rymma över 50 men ej mer än 150 personer, skola finnas två utgångar, huvudutgång och reservutgång, skolande minst den ena av de från dem ledande trappor förläggas utanför biograf-salen.

c) Läktare, avsedd att rymma högst 50 personer, må kunna anordnas med endast en utgång, vars trappa må leda till undervarande läktare eller till biografsalens bottenplan.

13 §.

Utrymningsväg, ledande från reservutgång, må ej stå i förbindelse med utrymningsväg från huvudutgång, såvida ej särskilda förhållanden det påkalla och däremot svarande säkerhetsåtgärder vidtagas.

Utrymningsväg må ej stå i förbindelse med lokal, där eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag förefinnes, eller med utrymningsväg från sådan lokal.

14 §.

1. Utgångar skola i förhållande till varandra förläggas på sådant sätt att vid utrymningen motströmmar icke kunna uppstå och att genom publikens fördelning å de särskilda utgångarna en god utrymning möjliggöres.

Huvudutgång och reservutgång från såväl bottenplan som läktare skola förläggas till motsatta ändar av bottenplanet eller läktaren. Vad sålunda stadgats gäller dock ej bottenplan eller läktare för högst 600 personer i biograf för högst 1 200 personer, där biografen är inrymd i brandsäker byggnad, och ej heller biograf för högst 300 personer, inrymd i annan byggnad.

Är apparatrum av beskaffenhet som i 10 § 2 eller 3 mom. sägs, skall reservutgång förläggas till den i förhållande till apparatrummet motsatta ändan av biografsalen.

2. Utgångs bredd må icke göras mindre än 1½ meter och skall i övrigt så beräknas i förhållande till det antal personer, som äro hänvisade till dess begagnande, att en bredd av minst 1 meter (karmdagermått) motsvarar i fråga om huvudutgång 150 och beträffande reservutgång 300 personer. Där biografsals bottenplan eller läktare ej avses för mer än 600

personer, må dock utgångarna kunna göras så att deras sammanlagda bredd vid bottenplanet eller vid läktaren beräknas motsvara 1 meter för 150 personer.

Äro flera biograf-salar eller andra offentliga samlings-salar hänvisade till gemensam utrymningsväg må vid beräkning av bredden på denna läggas det högsta antal personer, för vilket den största salen är avsedd, men allenast hälften av det högsta antal personer, för vilket övriga salar äro avsedda.

15 §.

Utrymningsvägs bredd må icke på något ställe vara mindre än som betingas av det antal personer, vilka äro hänvisade till dess begagnande.

Anordningar för kapprum må ej inkräkta på utrymningsvägs bredd eller i övrigt verka hindrande för utrymningen.

16 §.

Erfordras för utjämnande av höjdskillnad mellan biograf-sals bottenplan eller läktare och utanför varande utrymningsväg lutande plan eller trappsteg må dessa ej placeras så att en god utrymning äventyras. Trappsteg må ej anbringas närmare utgång från bottenplan eller läktare än 0.75 meter.

17 §.

Golv i utrymningsväg må ej hava större lutning än 1:10, dock att större lutning än 1:20 ej tillåtes nedför i den riktning, vari utrymning äger rum, därest nedanför lutningen trappsteg anordnas i utrymningsvägen.

I anslutning till trappa må lutning ej förekomma närmare trappan än på ett avstånd som är lika med trappans bredd.

I utrymningsväg må ett ensamt liggande trappsteg ej anordnas.

18 §.

Väggar och tak i utrymningsväg skola, där ej annat föranledes av bestämmelserna i 6 §, vara mot utrymningsvägen åtminstone brandhärdigt skyddade, dock må å brandhärdig inklädnad kunna anbringas panel av trä eller därmed jämförligt material till en höjd av högst 1.7 meter från golvet.

Från vad i första stycket stadgats må undantag äga rum beträffande utrymningsväg, som ej är avsedd för mer än 150 personer eller vars längd ej överstiger 8 meter, ävensom i fråga om vindfång i utrymningsvägens dörröppning till det fria.

19 §.

Trapphus, där sådant finnes, skall vara försett med självstängande och utåtgående dörrar från varje dit anslutande våningsplan.

20 §.

Trappa skall hava den bredd, som betingas av det antal personer som äro hänvisade till dess begagnande, därvid tillämpas de i 14 § 2 mom. första stycket första punkten angivna grunder.

21 §.

Trappa av trä skall, där den ej byggts av ek eller annat hårt träslag eller därmed mot elds inverkan likvärdigt material, på undersidan åtminstone brandhärdigt skyddas.

Avbalkat utrymme under trappa skall vara åtminstone brandhärdigt inklätt.

22 §.

Trappsteg skall på ett avstånd av 0³/₁₀ meter från yttre omfattningsvägg hava en bredd av högst 0⁴/₁₀ meter och minst 0³/₁₀ meter samt en höjd av högst 0¹⁶/₁₀ och minst 0¹⁴/₁₀ meter.

I svängd trappa må stegen 0²⁵/₁₀₀ meter från trappans inre begränsningslinje ej vara smalare än 0²/₁₀ meter.

23 §.

I trappa må vilplan ej anordnas med mindre rörelseriktningen i trappan vid vilplanet ändras.

I trappa må dörr ej anordnas.

24 §.

Trappa skall på båda sidor vara försedd med säkert fästad ledstång utan fria ändar.

25 §.

Dörr till eller i utrymningsväg skall vara antingen tättslutande balansdörr eller annan självstängande dörr, som skall vara utåtgående i den riktning, vari utrymning äger rum, dock att utåtgående dörr ej erfordras från lokal, som ej är avsedd för mer än 10 personer (loge). Dörr skall kunna slås upp till minst 90 graders vinkel.

Dörr må icke anbringas på sådan plats eller på sådant sätt, att den i uppslaget läge helt eller delvis avspärrar annan del av utrymningsvägen eller annan utrymningsväg.

26 §.

Dörr, varom i 25 § förmäles, skall så anordnas, att den lätt kan öppnas i den riktning, vari utrymning äger rum.

Stängningsanordning skall vara ändamålsenlig och lätt att öppna vid ett enda grepp, dock att s. k. kantregel må förekomma under förutsättning varom i 53 § sista stycket förmäles.

Från vad i andra stycket stadgats må avvikelse äga rum beträffande dörr från lokal, avsedd för högst 10 personer.

27 §.

Dörrhandtag i utrymningsväg må ej så anordnas att de kunna vara till hinder vid utrymningen.

Invid utrymningsväg befintlig dörr, som ej är avsedd för publiken, må ej förses med handtag.

28 §.

Fönsteröppningar, som äro så belägna och beskaffade, att de i händelse av fara kunna användas för räddning av människoliv, må ej vara försedda med galler eller annorledes stängas för på sätt som gör dem oanvändbara för nämnda ändamål.

29 §.

Anordnas hiss i förbindelse med biograf's utrymningsväg, skall hiss-maskineriet vara inneslutet i rum med tak, väggar och golv av åtminstone brandhärdig konstruktion samt brandtrygg dörr.

b) Apparattrummets utrymningsväg.

30 §.

1. Apparatrum skall hava utgång allenast till det fria vare sig omedelbart eller genom särskild utrymningsväg, vilken, där ej annat föranledes av stadgandena i 2—4 mom., icke får stå i förbindelse med byggnaden i övrigt.

2. I biograf, som i 10 § 2 mom. avses, må, därest apparatrummet är försedd med sluss med utåtgående dörrar från apparatrummet räknat, apparatrummets utrymningsväg kunna anordnas i förbindelse med annat utrymme inom byggnaden. Dock må den ej stå i förbindelse med biograf-salen eller utrymningsväg från denna, därvid såsom förbindelse emellertid ej är att anse brandtrygg dörr, som hålles stängd av bom, inskjuten i starka beslag och säkrad genom hänglås.

3. I biograf, som i 10 § 3 mom. avses, må utrymningsvägen från apparatrummet kunna anordnas i förbindelse med annat utrymme i byggnaden. Dock må den ej stå i förbindelse med biograf-salen eller utrymningsväg från denna, därvid såsom förbindelse emellertid ej är att anse kraftig dörr utan anordningar för glas, vilken hålles stängd på sätt i 2 mom. angives.

4. I biograf, som inrättas inom undervisningsanstalt, må, där vad i 1—3 mom. föreskrivits icke utan betydande olägenheter för byggnadens planläggning kan iakttagas, apparatrummets utrymningsväg kunna anordnas i förbindelse med utrymningsväg från biograf-salen på villkor:

a) att, där läktare finnes, apparatrummet icke förläggas lägre än i jämnhöjd med denna;

b) att apparatrummet anordnas med brandsäker sluss med utåtgående dörrar från apparatrummet räknat, skolande slussen förses med rökavlopp om minst 300 kvadratcentimeter;

c) att utgång från slussen leder till ett med fönster försett utrymme, som genom åtminstone brandhärdig vägg och brandtrygg dörr är afskilt från utrymningsväg från biografsalen; samt

d) att ovanför projektionsapparaten finnes automatiskt verkande rökavlopp av storlek som i 10 § 1 mom. tredje stycket sägs.

31 §.

Apparatrumms utrymningsväg skall vara brandsäker, dock att utrymningsväg, där apparatrummet är försett med sluss, må utföras i allenast brandhärdig konstruktion.

Från apparatrum ledande dörr skall vara brandtrygg och utåtgående. Förses apparatrum med sluss skola därifrån ledande dörrar vara brandtrygga och utåtgående från apparatrummet räknat.

Vad i denna paragraf stadgats erfordras ej beträffande utrymningsväg från apparatrum, som i 10 § 3 mom. avses.

32 §.

Utrymningsväg med därtill hörande trappa skall vara minst 0,6 meter bred. Trappan må ej hava starkare lutning än 1:1 och skall vara försedd med ledstång utan fria ändar.

I rak trappa må vilplan ej förekomma.

D) Biografsalens inredning.

33 §.

I biografsal med fast inredning skall i fråga om anordnandet av sittplatser och gångar iakttagas vad i 34—36 §§ stadgas.

34 §.

Sittplatser skola radvis anordnas i en eller flera avdelningar med erforderliga gångar (sido-, mittel- eller tvärgångar), så ordnade att en god utrymning möjliggöres.

Gångs bredd må icke göras mindre än 0,8 meter och skall i övrigt så beräknas i förhållande till det antal personer, som äro hänvisade till dess begagnande, att en bredd av minst 1 meter motsvarar 150 personer.

Lutning av gång skall, där den ej är starkare än 1:10, anordnas i slutande plan, men eljest medelst lämplig trappanordning, dock att ett ensamt liggande trappsteg ej må förekomma. Ovanför trappanordning må lutning ej vara större än 1:20.

Trappsteg må ej anbringas närmare utgång från biografsalen än 0.75 meter.

35 §.

Sittplats skall, där ej fråga är om sittplats i loge för högst 10 personer, vara stadigt fästad vid golvet.

Sittplats skall göras med en bredd av minst 0.5 meter. Klaffstol skall därjämte så anordnas, att sitsen, då den lämnas utan belastning, automatiskt fälles upp i vertikalt läge.

Mellan en rad av sittplatser och en närmast bakom liggande rad skall finnas ett fritt utrymme av minst 0.35 meter (beräknat mellan två vertikala parallellplan) och ett avstånd från ena radens bakre sida eller rygg till närmast liggande rads bakre sida eller rygg av minst 0.8 meter i fråga om klaffstol och minst 1 meter beträffande annan sittplats.

Ej må anordning vidtagas, varigenom gång mellan rader av sittplatser avspärras mot sin längdriktning.

36 §.

Anordnas sittplatser å avsats (gradiner) i biografals sluttande golv skall, därest höjden av sådan avsats är mer än 0.5 meter, lämpligt skydds-räcke anbringas framför den bänk, som ligger närmast ovanför avsatsen.

Jämväl läktares bröstvärn skall, där så är nödigt, förses med skydds-räcke.

E) Elektriska anläggningar.

37 §.

Beträffande den elektriska starkströmsanläggningen för belysning, värme eller kraft skall iakttagas, att lampor, motorer, värme- eller andra förbrukningsapparater jämte tillbehör och ledningar såvitt möjligt fast anbringas samt så utföras och uppsättas att de icke medföra fara för användning.

I övrigt lände i tillämpliga delar till efterrättelse de allmänna föreskrifter beträffande elektriska anläggningars utförande, som äro eller varda meddelade.

F) Belysning.

38 §.

Biograf skall vara försedd med tillräckliga belysningsanordningar såväl i biografsalen och apparatrummet som i samtliga från desamma ledande utrymningsvägar.

Anordnas utgång mot gårdsrum skall jämväl detta förses med belysningsanordning.

a) *Biografsalens belysning.*

39 §.

I biografsalen och dess utrymningsvägar skall finnas dels allmän belysning dels ock reservbelysning.

Reservbelysningen skall, där ej annorlunda i 40 § medgives, vara fullt oberoende av den allmänna belysningen. Den må ej så anordnas, att den vid inträffande brand i apparatrummet kan bringas ur funktion.

40 §.

Är elektrisk belysning genom ledningsnät, som till hela sin sträckning är förlagt under jordytan, ansluten till kraftstation med betryggande maskinreserv, må, där ej biografens storlek eller beskaffenhet kräver att reservbelysningen anslutes till egen servisledning, som är fullständigt skild från den allmänna belysningens servisledning, den allmänna belysningen och reservbelysningen kunna genom skilda huvudledningar inom byggnaden anslutas till samma servisledning.

Elektriska reservlampor skola, där antalet överstiger fyra, ordnas i grupper på sådant sätt, att bredvid varandra anbragta lampor ej anslutas till samma gruppssäkring. Vad sålunda stadgats gäller dock ej belysning av trappanordning, som i 41 § sägs.

41 §.

Ovanför eller invid varje direkt till det fria eller till utrymningsväg ledande utgång skall anbringas reservbelysning.

Reservbelysning skall därjämte finnas i biografsalen och dess utrymningsvägar av sådan ljusstyrka att, då endast reservbelysningen är tänd, tillräcklig vägledning erhålles för biografens utrymmande. Trappanordning i biografsalen skall hållas belyst medelst reservbelysningen.

42 §.

Är den allmänna belysningen elektrisk skall tändning av erforderlig belysning för biografsalens utrymmande kunna äga rum dels från apparatskötarens plats vid varje i apparatrummet befintlig projektionsapparat dels från lätt åtkomlig plats i utrymningsvägen utanför apparatrummet dels ock från plats i förrum till biografsalen.

b) *Apparatrummets belysning.*

43 §.

I apparatrum och dess utrymningsväg skall belysningen utgöras av elektriska glödlampor.

G) Projektionsapparatens beskaffenhet, uppställning och handhavande.

44 §.

1. Projektionsapparaten skall vara försedd med brandkassetter, vilkas munstycken skola hava dubbla rullpar (släckvalsar) eller annan däremot svarande säkerhetsanordning samt sådan låsanordning, att munstyckena icke oavsiktligt kunna öppnas.

De genom linserna fallande värme- och ljusstrålar skola, när projektionsapparatens maskineri är stillastående, hämmas av två skärmar av icke antändbart ämne, den ena automatiskt verkande och den andra manövrerbar för hand.

Ljuskällan i projektionsapparaten skall vara elektrisk.

2. Vad i 1 mom. stadgats utgör ej hinder för användande av projektionsapparat av annan typ än som där avses, såframt statens provningsanstalt funnit den vara av betryggande konstruktion, och ej heller för användande i projektionsapparat av annan ljuskälla än elektrisk, därest statens provningsanstalt godkänt anordningen härför.

45 §.

Projektionsapparaten skall, där ej fall föreligger, varom i 46 § förmäles, vara uppställd i apparatrum.

46 §.

1. Användes projektionsapparat, i vilken film under förevisning kan förbliva stillastående under vissa perioder utan att antändas (*skolapparat*), och är den av typ, som statens provningsanstalt godkänt, må projektionsapparaten uppställas antingen i ett biografsalen angränsande rum, så beläget, att vid inträffande eldsvåda utrymningsvägarna från byggnaden ej avstängas, eller i biografsalen, därvid apparaten skall uppställas på största möjliga avstånd från för publiken avsedda platser och gångar ävensom från dörrar, ledande till utrymningsväg. Apparaten må ej uppställas på mindre avstånd än 5 meter från i bruk varande eldstad. Omkring apparaten skall genom lämplig anordning avspärras ett område om minst 1 meter i varje riktning från apparaten, till vilket endast apparat-skötaren, biografens innehavare eller av denne utsedd föreståndare eller ordningsman äger tillträde.

Skötseln av apparaten skall handhas av person, som är fullt förtrogen därmed.

Angående särskilda ordningsföreskrifter, som vid föreställning, varom i detta mom. förmäles, äro att iakttaga, stadgas i 59 §.

2. Gives offentlig föreställning i tält, skall projektionsapparaten så placeras att vid en inträffande eldsvåda utgången för publiken ej avstänges eller omgivningen råkar i fara.

47 §.

Projektionsapparat må, där ej fråga är om skolapparat, som i 46 § sägs, skötas allenast av den, som därtill innehar tillstånd.

Ansökning om tillstånd göres hos länsstyrelsen i det län, där sökanden är mantalsskriven; och skall därvid uppgift lämnas om sökandens fullständiga namn, ålder, yrke och hemvist.

Vid ansökningen skola fogas:

- 1) intyg om sökandens ålder; samt
- 2) intyg från av länsstyrelsen för sådan prövning godkänd person, att sökanden är fullt förtrogen med apparatens konstruktion och skötsel samt äger nödig kännedom om gällande föreskrifter i ämnet.

Har sökanden vederbörligen fullgjort vad ovan föreskrivits, har länsstyrelsen, såframt sökanden fyllt 18 år och skäl ej föreligga, på grund varav sökanden må anses olämplig för skötsel av projektionsapparat av ifrågavarande slag, att meddela tillstånd.

Tillståndet gäller jämväl utom det län, där det meddelats, men kan av länsstyrelse, när skäl därtill föreligga, återkallas.

H) Ordningsföreskrifter.

48 §.

För biograf skall finnas av biografens innehavare utsedd föreståndare och, där så erfordras, vikarie för denne.

Till föreståndare eller vikarie må utses endast den, som fyllt 21 år och äger nödig kännedom om gällande föreskrifter angående biografier och sätt för biografers utrymmande i händelse av eldfara, brandkårs tillkallande och dylikt samt gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet och i övrigt är lämplig för uppdraget.

Föreståndare eller dennes vikarie eller särskild ordningsman, vartill må utses föreståndarens vikarie eller annan lämplig person, skall vara närvarande, då föreställning gives. Vad i andra stycket stadgats om föreståndare gäller jämväl ordningsman.

Till polismyndigheten skall anmälan göras om vem som utsetts till föreståndare, vikarie eller ordningsman.

49 §.

Angående det högsta antal personer, som på en gång må lämnas tillträde till biograf, varom polismyndigheten har att meddela beslut, skall anslag inom biografen göras på lätt i ögonen fallande sätt.

50 §.

Barn under 15 år må ej lämnas tillträde till biograf föreställning, där förevisning äger rum av andra bilder än sådana, som på sätt särskilt är

stadgat blivit godkända till förevisning jämväl för barn, ej heller där barnet icke åtföljes av målsman eller annan till mogen ålder kommen person, till sådan föreställning, som avslutas senare än klockan nio eftermiddagen.

Genom tydliga anslag skall utmärkas, huruvida barn äger tillträde till biografföreställning eller icke.

51 §.

I fastighet, som inrymmer biograf, må så länge biografen användes eldfarlig inrättning eller eldfarligt upplag ej anordnas med mindre härav betingade särskilda säkerhetsanordningar vidtagas, varom polismyndigheten har att meddela föreskrift.

52 §.

Ovanför eller invid varje direkt till det fria eller till utrymningsväg ledande utgång så ock, där så erfordras, över dörr i utrymningsväg, skall ordet »UTGÅNG» eller, om utgången är reservutgång, ordet »RESERV-UTGÅNG» på lämpligt sätt anbringas. Dylik beteckning skall jämväl anbringas på väggen i utrymningsväg i närheten av reservbelysning; skolande därvid med en pil angivas den riktning, vari utrymning äger rum.

53 §.

Draperi eller förhänge må ej anordnas i utrymningsväg och denna må ej i övrigt belamras med föremål eller anordning, som hindrar utrymning.

För publiken ej avsedda dörrar, som stöta intill utrymningsväg, skola vara låsta, till dess publiken lämnat utrymningsvägen.

Portgång från gårdsrum skall lätt kunna öppnas i den riktning, vari utrymning äger rum.

Är dörr försedd med s. k. kantregel, varom i 26 § förmäles, skall denna städse vara fränskjuten under tid, då publik vistas i biografen.

54 §.

Givas föreställningar omedelbart efter varandra må publiken till den senare föreställningen ej lämnas tillträde till förrum eller annan utrymningsväg, innan publiken från den föregående föreställningen avlägsnat sig, med mindre tillräckligt utrymme anordnas för publiken till den senare föreställningen till förhindrande av dess anhopning i utrymningsvägen.

55 §.

Sittplats må ej anordnas i biografafsals gångar. Med särskilt tillstånd av polismyndigheten må dock sittplats, som ej upptagits i planen angående biografens inredning, kunna anordnas.

Ståplats må ej upplåtas.

56 §.

Angående anordnande i biografisal, som saknar fast inredning av sittplatser, av tillfällig inredning av bänkar eller stolar skall anmälan ingivas till polismyndigheten. Vid anordnandet av tillfällig inredning, som ovan avses, skall iakttagas vad i 34 § första och andra styckena stadgats ävensom de särskilda föreskrifter om bänkars eller stolars sammankopplande eller fästande vid golvet, som må meddelas av polismyndigheten.

57 §.

Till belysning må ej användas eldfarlig olja av första klass. Såsom reservbelysning må användas endast elektriska glödlampor, stearinljus eller rovoljelampor.

Reservbelysning skall vara tänd under tid, då publik finnes i biografsalen eller dess utrymningsvägar.

Ovanför eller invid utgång, varom i 41 § första stycket förmäles, anbringad reservlampa skall lysa med rött sken.

Reservbelysning, varom i 41 § andra stycket förmäles, skall lysa med vitt sken.

Rörliga ledningar till elektrisk belysning skola utföras av slangledning av gummi och må ej göras längre än som oundgängligen erfordras.

Tillfällig belysning i biograf må ej anordnas med mindre kommunal brandmyndighet eller polismyndigheten därtill lämnat tillstånd.

Ej heller må utan sådant tillstånd i biografen uppsättas tyg, papper eller annat lättantändligt ämne invid belysningsarmatur eller elektriska anordningar.

58 §.

Projektionsapparatens brandkassetter skola under pågående föreställning vara slutna.

Vid användande utan uppehåll av en projektionsapparat efter en annan skall apparatskötaren, om han är ensam, kunna från samma plats dels stanna eller igångsätta båda apparaternas motorer för filmens framförande dels ock manövrera de i apparaterna mellan lins och film befintliga icke automatiska luckor.

59 §.

I fråga om föreställning med skolapparat, varom i 46 § 1 mom. förmäles, skall utöver vad eljest i denna förordning finnes stadgat särskilt iakttagas:

a) att i omedelbar närhet av apparaten finnes minst en med vatten ständigt fylld pyttsspruta eller hink av erforderlig storlek;

b) att tobaksrökning, användandet av tändstickor eller eld i annan form ej förekommer i biografsalen, skolande anslag om detta förbud uppsättas på lämplig plats i densamma;

e) att vid föreställning må användas högst 15 kilogram film, därvid i biografsalen samtidigt ej må finnas mer än 5 kilogram, som skall vara insatt i apparatens brandkassetter; skolande den övriga filmen förvaras i ett från biografsalen och dess utrymningsväg avskilt rum och där vara inlagd i låda av ek eller annat hårt träslag eller annat mot elds inverkan likvärdigt material; skolande lådan, som efter föreställningens slut skall hållas låst, vara anordnad med fack för varje filmrulle och varje fack vara försett med tättslutande och självstängande lock;

d) att omspolning av film ej må försiggå i biografsalen innan publiken utrymt densamma;

e) att elektriskt förkopplingsmotstånd skall vara så anbringat att film eller andra brännbara ämnen icke kunna antändas därav; samt

f) att anordningar skola vidtagas, som i övrigt hindra film att komma i närheten av de till apparaten hörande elektriska anordningar eller annat som kan förorsaka filmens antändning.

60 §.

1. Inom biograf må ej förefinnas större myckenhet film än som erfordras för en föreställning, dock högst 15 kilogram, där sådant fall, som i 10 § 3 mom. eller 30 § 4 mom. eller 59 § sägs, föreligger, och eljest för två föreställningar, dock högst 30 kilogram; skolande filmen, där ej fall föreligger, varom i 46 § förmäles, förvaras i apparatrummet.

Den film, som ej är insatt i projektionsapparaten eller undergår omspolning, skall förvaras inlagd i sådan låda, som i 59 § c) sägs.

Radiatorer och element för uppvärmning ävensom till desamma ledande rör skola så skyddas, att film ej kan läggas på eller invid desamma.

2. Vid föreställning i tält må högst 15 kilogram film användas och skall denna så placeras att vid inträffande eldsvåda utgången för allmänheten ej avstänges eller omgivningen råkar i fara.

61 §.

Pyttssprutor eller hinkar, ständigt fyllda med vatten, skola till erforderligt antal placeras på lämpliga platser i eller utanför apparatrummet; skolande platsen utmärkas med ordet »Brandredskap».

Såframt brandkår finnes, skola anslag om närmaste brandskåp eller annat sätt för brandkårs tillkallande uppsättas på lämpliga platser i eller invid apparatrummet.

62 §.

Inom apparatrum och dess utrymningsväg skall till förekommande av eldfara iakttagas nödig försiktighet.

Tobaksrökning, användandet av tändstickor eller eld i annan form vare där förbjudna. Förbud, som nu sagts, skall på lätt i ögonen fallande sätt anslås på lämpliga ställen i eller invid apparatrummet.

Anslag skall jämväl anbringas angående de för apparatrummet gällande ordningsföreskrifter.

63 §.

Andra brännbara ämnen än sådana, som erfordras för driften, må ej förefinnas i apparatrum eller dess utrymningsväg.

64 §.

Från apparatrum eller sluss ledande dörr får under pågående föreställning ej vara låst.

Tillträde till apparatrummet för obehöriga vare förbjudet, varom anslag skall anbringas på lätt i ögonen fallande sätt å eller invid yttre sidan av dörren till apparatrum eller sluss.

1) Tillstånd till offentlig biografföreställning.

65 §.

Den, som vill offentligen förevisa biografbilder, skall därom göra ansökan hos polismyndigheten.

Vid ansökningsen skall fogas intyg, att den uppgivna lokalen blivit av byggnadsnämnden eller länsstyrelsen godkänd såsom biograf; och vare sökanden pliktig, när det av polismyndigheten påfordras, att ej mindre styrka, att lokalen blivit av ägaren eller innehavaren upplåten för ändamålet, än även om föreställningens närmare beskaffenhet lämna polismyndigheten de upplysningar denna äskar för att kunna meddela de ordningsföreskrifter, som utöver vad i denna förordning är stadgat i särskilt fall kunna vara erforderliga.

Tillstånd må ej beviljas med mindre biografen befinnes vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning. Tillstånd må ej meddelas för längre tid än ett år och kan återkallas, när helst skäl原因 anledning därtill förekommer.

Innan tillstånd erhållits, vare förbjudet att utlämna inträdeskort, begära eller mottaga avgift.

3 kap.

Om icke offentliga biografföreställningar.

66 §.

För icke offentlig förevisning av biografbilder med användande av film, varom i 1 § förmäles, må utom i fall, varom i 73 § förmäles, lokal ej användas eller upplåtas med mindre lokalen blivit för sådant ändamål av polismyndigheten godkänd.

Där kommunal brandmyndighet finnes har denna att avgiva yttrande över ansökning om godkännande av lokal, som i första stycket avses.

Befinnes efter av polismyndigheten föranstaltad besiktning av lokalen denna kunna under iakttagande av vad i denna paragraf samt i 67—72 §§ här nedan finnes föreskrivet godkännas för förevisning av ifrågavarande slag, har polismyndigheten att meddela tillstånd, därvid de ytterligare föreskrifter, som må vara erforderliga, skola lämnas. I tillstånd skall särskild föreskrift meddelas angående:

- 1) platsen för projektiionsapparatus uppställande;
- 2) sittplatsers anordnande, därvid föreskrifterna i 34 § första och andra styckena skola tjäna till vägledning; samt
- 3) öppethållande under föreställning av skjutdörr, som leder till eller finnes i utrymningsväg från lokalen; skolande härvid iakttagas, att sådan dörr under föreställning skall vara så fasthållen i öppet läge att den icke kan tillstängas.

Tillstånd må beviljas för högst ett år.

Den, för vilken tillstånd utfärdats, skall vara ansvarig för att vid föreställning i lokal, som i tillståndet avses, härför gällande föreskrifter iakttagas.

67 §.

Lokal, som i 66 § avses, skall hava minst två utgångar och må ej vara så belägen inom byggnaden, att vid inträffande eldsvåda räddningsmöjligheterna för dem som vistas i byggnadens övriga delar avstängas.

68 §.

Är lokalen avsedd för mer än 75 personer skall vad i 38—42 §§ är stadgat om belysning i tillämpliga delar lända till efter rättelse.

Vad i 57 § första, andra, tredje och fjärde styckena stadgats skall äga motsvarande tillämpning.

69 §.

Projektiionsapparaten skall vara av beskaffenhet som i 44 § eller 46 § sägs; och skall vad i 58 § första stycket stadgats äga motsvarande tillämpning.

Angående behörighet att sköta projektiionsapparaten äge vad i 46 § 1 mom. andra stycket och 47 § stadgats motsvarande tillämpning.

70 §.

Projektiionsapparaten skall uppställas på sätt i 46 § 1 mom. är stadgat om skolapparats uppställande; och äge vad där stadgats om avspärrat område motsvarande tillämpning.

Därjämte skall iakttagas:

att apparatskötaren ej må lämna det avspärrade området utan att apparaten satts ur drift;

att inom nämnda område tobaksrökning, användande av tändstickor eller eld i annan form vare förbjudna, varom anslag skall uppsättas på lämplig plats i lokalen;

att i omedelbar närhet av apparaten skall finnas minst en med vatten ständigt fylld pyttsspruta eller hink av erforderlig storlek; samt

att elektriskt förkopplingsmotstånd skall vara så anbringat att film eller andra brännbara ämnen icke kunna antändas därav.

71 §.

I lokalen må ej finnas mer än 5 kilogram film och skall denna vara insatt i projektionsapparatus brandkassetter.

Erfordras för föreställningen större myckenhet film än som i första stycket sägs, skall denna förvaras i ett från lokalen och dess utrymningsvägar avskilt rum, till vilket endast apparatskötaren, lokalens innehavare eller av honom utsett ombud äger tillträde. Denna film, vilken må uppgå till en myckenhet av högst 10 kilogram, skall vara inlagd i sådan låda, som i 59 § c) sägs. Lådan skall efter föreställningens slut hållas låst.

Omspolning av film må ej försiggå i lokalen, innan publiken utrymt densamma.

72 §.

Användes vid förevisning av biografbilder inom undervisningsanstalt annan projektionsapparat än skolapparat, varom i 46 § 1 mom. förmåles, skall apparaten vara uppställd i apparatrum. Angående sådant rum och dess utrymningsväg skall vad i 10 § samt 30—32 §§ är stadgat äga motsvarande tillämpning.

73 §.

Gives föreställning i enskilt hem eller i tält skall med avseende å projektionsapparatus uppställande samt filmens förvaring och handhavande och anordningarna i övrigt vid föreställningen iakttagas sådan omtänksamhet och försiktighet som i anseende till filmens farlighet är påkallad. Apparatus skötsel skall handhavas av person, ej under 18 år, som är därmed fullt förtrogen. Antalet åskådare skall så begränsas, att trängsel ej uppstår.

Vid dylik förevisning må ej förekomma större myckenhet film än 10 kilogram.

4 kap.

Ansvarsbestämmelser m. m.

74 §.

Använder eller upplåter någon för förevisning av biografbilder lokal, som icke blivit av vederbörande myndighet för sådant ändamål godkänd, straffes med böter från och med 50 till och med 1,000 kronor.

Vidtages utan vederbörligt tillstånd förändring av godkänd lokal, straffes den, som låtit verkställa ändringen, med böter från och med 25 till och med 500 kronor.

75 §.

Iakttagas icke de i 37 § meddelade föreskrifter beträffande sådana delar av den elektriska anläggningen som icke äro att hänföra till fastigheten, straffes biografens innehavare med böter från och med 25 till och med 500 kronor.

76 §.

Användes projektionsapparat, som ej är så beskaffad som i 44 § eller 46 § 1 mom. stadgas, eller iakttagas icke de i 45 och 46 §§ meddelade föreskrifterna angående apparatens uppställning eller de i 46 § 1 mom. andra stycket och 47 § meddelade föreskrifter angående behörighet för apparatskötaren, straffes biografens innehavare med böter från och med 25 till och med 500 kronor.

77 §.

Bryter någon mot vad i 48—64 §§ är föreskrivet eller mot särskild föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av samma bestämmelser må hava meddelats, straffes med böter från och med 10 till och med 500 kronor.

Till enahanda straff dömes för förseelse mot vad i 67—73 §§ är stadgat eller mot föreskrift, som av vederbörande myndighet på grund av 66 § må hava meddelats.

78 §.

Den, som utan tillstånd eller i strid mot föreskrifterna i meddelat tillstånd giver föreställning, som i 65 § avses, eller icke ställer sig till efterrättelse av polismyndigheten för föreställningen meddelade särskilda ordningsföreskrifter eller upplåter lokal för föreställning, som gives utan tillstånd, böte från och med 10 till och med 500 kronor.

79 §.

Visar sig, att föreställning, som i 65 § avses, åsyftar eller innebär något som strider mot sedlighet eller allmän lag eller föranleder svårare oordning eller att de i denna förordning eller av polismyndigheten

meddelade ordningsföreskrifter rörande föreställningen icke åtlydas, äge polismyndigheten förbjuda dess förnyande. I nu nämnda fall ävensom då tillställningen äger rum utan vederbörligt tillstånd eller i strid mot meddelat tillstånd eller bland de närvarande uppkommer oordning av svårare beskaffenhet den där icke genom deltagarnas i densamma avlägsnande kan undanröjas, må föreställningen av polismyndighet inställas eller upplösas; och vare alla de, som församlat sig å stället, pliktiga att, på nämnda myndighets uppmaning, begiva sig därifrån, vid bot från och med 5 till och med 100 kronor för en var, som icke ställer sig sådan uppmaning till efterrättelse.

80 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter samma förseelse, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, för varje gång stämning delgivits fällas till särskilt ansvar.

Där efter allmän lag följer ansvar å förseelse, som eljest skolat falla under denna förordnings ansvarsbestämmelser, äga samma bestämmelser ej tillämpning.

81 §.

Åtal för överträdelse av föreskrifterna i denna förordning anhängigöres vid allmän domstol och utföres av allmän åklagare.

82 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna förordning skall träda i kraft den ..... dock med de avvikelser, som föranledas av stadgandena i 1—4 mom. här nedan.

1. Bestämmelserna i 44—47 §§ och 72 § skola träda i tillämpning 1 år efter förordningens ikraftträdande.

2. Beträffande de vid förordningens ikraftträdande redan befintliga biografer skall vad i 4 § stadgats om biografers läge ej äga tillämpning samt vad i 5—43 §§ stadgats träda i kraft i den mån föreskrifterna i 3 mom. därtill föranleda.

3. Det åligger ägare av biograf, som i 2 mom. avses, att såframt han efter förordningens ikraftträdande fortfarande vill använda eller upplåta lokalen för förevisning av biografbilder härom göra anmälan sist inom 3 månader efter förordningens ikraftträdande å ort, som i 2 § avses, till byggnadsnämnden och å annan ort till länsstyrelsen.

Sedan dylik anmälan inkommit har byggnadsnämnden eller länssty-

relsen att i närvaro av ägaren eller ombud för denne låta verkställa besiktning av biografen, skolande polismyndigheten i orten eller kommunal brandmyndighet, där sådan finnes, jämväl då uppdraget att verkställa besiktningen ej givits åt sådan myndighet vara därvid närvarande.

Befinnes biografen vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning lämnas godkännande av densamma för förevisning av biografbilder.

Befinnes däremot biografen ej vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning skall förslag till avhjälpan av de vid besiktningen anmärkta brister underställas byggnadsnämnden eller länsstyrelsen. Vid prövning av detta förslag må kunna medgivas sådan jämkning i denna förordnings föreskrifter som i varje särskilt fall kan finnas påkallad för att ägaren av biografen ej må åsamkas oskälig kostnad. Byggnadsnämnden eller länsstyrelsen meddelar därefter beslut med föreläggande tillika av viss tid för arbetenas fullgörande, vid påföljd att biografen icke vidare må för sitt ändamål användas eller upplåtas. Nämda tid må ej sättas kortare än 3 år efter förordningens ikraftträdande, där fråga är om arbeten av mera betydande omfattning. Är fråga om apparatrum och dess utrymningsväg, varom i 10 och 30 §§ förmäles, eller om elektriska anläggningar och belysning, varom i 37—43 §§ stadgas, må dock tiden ej sättas längre än 1 år från förordningens ikraftträdande.

Angående avsyning och godkännande av biograf, som i detta mom. avses, lände till efterrättelse vad i 2 och 3 §§ stadgas.

Befinnes vid besiktning, varom i fjärde stycket av detta mom. förmäles, biografen vara av sådan beskaffenhet att förevisning i densamma anses medföra uppenbar fara för människoliv, äger länsstyrelsen förbjuda användandet av biografen eller viss del av densamma, intill dess nödiga åtgärder vidtagits. Har besiktningen ägt rum på föranstaltande av byggnadsnämnd, åligger det denna att, därest lokalen utrönes vara av beskaffenhet som nyss sagts, därom ofördröjligen göra anmälan till länsstyrelsen.

4. Vad i 3 mom. stadgats skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse jämväl å biograf, som vid förordningens ikraftträdande var under uppförande eller inredande eller som, där byggnadslov före nämnda tid beviljats, senare påbörjats.

5. Genom denna förordning och förordningen angående filmcensur upphäves förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar, dock skall tillstånd, som enligt 1 § i sistnämnda förordning meddelats någon till förevisning av biografbilder äga giltighet för tid eller föreställning, tillståndet avser. Är tillståndet ej begränsat till viss tid eller föreställning, äge det giltighet under högst 3 år efter denna förordnings ikraftträdande.

Förslag
till
Kungl. Maj:ts förordning angående filmcensur.

1 §.

Vid offentlig förevisning av biografbilder (filmer) må ej förevisas bilder, såvida de icke dessförinnan blivit efter verkställd granskning godkända i den ordning här nedan sägs.

Vad sålunda föreskrivits gäller ej, därest bilder, icke berörande svenska krigsmakten vidkommande förhållanden och ej heller över svenskt område upptagna från luftfartyg (fasta och fria ballonger, motorballonger och flygplan) troget skildra nyligen inträffade händelser och förevisas under en tid av högst 10 dagar efter det de skildrade händelserna ägt rum; dock att ej heller i sådant fall bilderna må förevisas, innan polismyndigheten godkänt desamma.

2 §.

Den i 1 § första stycket omnämnda granskningen av biografbilder verkställs av statens biografbyrå i Stockholm.

Den, som vill påkalla dylik granskning, skall därom göra skriftlig anmälan till statens biografbyrå. I denna anmälan skola, där så kan ske, filmernas längd och fabrikat angivas.

Anmälan skall vara åtföljd av fullständig förteckning över varje film tillhörande texter, med vilka den är avsedd att förevisas, ävensom av en redogörelse för innehållet i filmen. Från tillämpningen av denna bestämmelse kan statens biografbyrå i särskilda fall medgiva befrielse.

För granskning av biografbilder erlägges, vare sig godkännande följer eller icke, avgift efter följande taxa:

- a) för efter verkligheten upptagna filmer, varom ej nedan annorlunda stadgas, ävensom för teknade filmer 1 krona med tillägg av 50 öre för varje påbörjat 50-tal meter, varmed filmens längd överstiger 100 meter;
- b) för uppenbarligen inspelade filmer, ävensom för alla filmer, vilka beröra förhållanden vid svenska krigsmakten eller över svenskt område upptagits från luftfartyg, fyra gånger beloppet av den i punkt a) angivna avgift.

För efter verkligheten upptagen film, vilken icke berör förhållanden vid svenska krigsmakten eller över svenskt område upptagits från luftfartyg,

och vilken av statens biografbyrå anses närmast hava undervisande syfte och betydelse, utgår, därest den godkännes, ingen granskningsavgift.

Därest flera än fem exemplar av samma efter verkligheten upptagna film, vilken troget skildrar nyligen inträffade händelser, samtidigt inlämnas till granskning, utgår granskningsavgift allenast för de fem första exemplaren.

Statens biografbyrå äger påfordra, att den, som anmäler film till granskning, före granskningens verkställande erlägger avgiften. Eljest erlägges avgiften efter avslutad granskning.

3 §.

Statens biografbyrå må ej godkänna biografbilder, vilkas förevisande skulle strida mot allmän lag eller goda seder eller eljest kunna verka förråande, upphetsande eller till förvillande av rättsbegreppen. Biografbilder, som framställa skräckscener, självmord eller grova förbrytelser på sådant sätt eller i sådant sammanhang, att dylik verkan kan åstadkommas, må sålunda icke godkännas.

Ej heller må biografbilder godkännas, vilkas förevisande kan anses olämpligt med hänsyn till rikets förhållande till främmande makt eller kan lända till upplysning beträffande arméns, marinens eller flygvapnets styrka, tillstånd, ställning eller rörelser eller andra åtgärder eller anstalter för försvaret, för såvitt uppenbarandet därav kan skada rikets försvar.

För förevisning vid sådan föreställning, till vilken barn under 15 år lämnas tillträde, må ej heller godkännas biografbilder, som äro ägnade att skadligt uppjaga barns fantasi eller eljest menligt inverka på deras andliga utveckling och hälsa.

Biografbilder av annan beskaffenhet än nu nämnts må statens biografbyrå ej vägra godkänna; dock vare byrån berättigad att, därest film befinnes lämpad att förevisas endast för manlig eller endast för kvinnlig publik eller endast i samband med föredrag, eventuellt av sakkunnig person, göra förbehåll om sådan begränsning av förevisningsrätten.

4 §.

Har film efter granskning i sin helhet förbjudits för offentlig förevisning, skall statens biografbyrå därom meddela skriftligt bevis (förbuds-kort).

Har film efter granskning helt eller delvis godkänts, skall den av statens biografbyrå förses med en med registreringsnummer försedd stämpel, varjämte ett med samma registreringsnummer försett bevis (tillstånds-kort) skall utfärdas. I beviset skall meddelas:

1) namnet på den firma, från vilken filmen utgått, därest detta är känt,

- 2) kortfattad beskrivning av filmen samt, om viss del av densamma uteslutits, särskild beskrivning å den uteslutna delen,
- 3) uppgift å filmens längd vid granskningen och dess längd, sedan del av filmen eventuellt uteslutits,
- 4) uppgift, huruvida filmen blivit godkänd eller icke till förevisning vid föreställning, till vilken barn under 15 år äga tillträde,
- 5) där förbehåll om begränsning av förevisningsrätten gjorts, såsom i 3 § sägs, uppgift härom, samt
- 6) där befrielse enligt 2 § äger rum från granskningsavgift uppgift härom.

Tillståndskort skall vid anfordran tillhandahållas polismyndighet.

Angående stämpelbeläggning av bevis, som i denna paragraf avses, stadgas i stämpelförordningen.

Del, som uteslutits ur film, vilken berör förhållanden vid svenska krigsmakten eller över svenskt område upptagits från luftfartyg, skall av statens biografbyrå mot kvitto överlämnas till chefen för generalstabens. Sådan filmdel må utlämnas endast med dennes medgivande och må enligt hans beprövande förstöras, sedan två år förflutit från filmens överlämnande. Där så ske kan, skall vad nu sagts tillämpas jämväl å motsvarande del av filmnegativet.

Del, som uteslutits ur annan film, än nyss sagts, tages, där så ske kan, i förvar av statens biografbyrå men återlämnas mot återställande av tillståndsbeviset och den filmen åsatta registreringsnummerstämpeln. Sådant utlämnande må dock ej påfordras, sedan två år förflutit från bevisets utfärdande. Efter nämnda tid må filmdelen förstöras efter beprövande av statens biografbyrå.

5 §.

Till böter från och med 10 till och med 500 kronor vare den förfallen, som överträder föreskrifterna i 1 §.

6 §.

Den, som under tid, då han är ställd under tilltal för förseelse mot denna förordning, fortsätter eller förnyar samma förseelse, skall, för varje gång stämning därför utfärdas och delgivits, fällas till ansvar.

7 §.

Förseelse mot denna förordning åtalas av allmän åklagare, i stad hos polisdomstol, därest särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, där sådan icke finnes, vid allmän domstol samt å landet vid allmän domstol; och gälle i fråga om klagan över domstols eller poliskammares beslut i dessa mål vad i allmänhet angående besvär i brottmål finnes förordnat.

8 §.

Av böter, som enligt denna förordning ådömas, tillfalla hälften kronan och hälften åklagaren. Finnes särskild angivare, tage han hälften av åklagarens andel.

Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

9 §.

Angående anförande av besvär över beslut av statens biografbyrå, gäller vad därom är eller varder särskilt stadgat.

10 §.

Vad i denna förordning är stadgat gälla ej för det fall, att biografbilder, som icke beröra svenska krigsmakten vidkommande förhållanden och ej heller över svenskt område upptagits från luftfartyg, förevisas i sammanhang med föreläsning, som anordnas vid läroanstalt; ej heller i andra fall, då Konungen på ansökan meddelar befrielse från förordningens tillämpning.

Denna förordning skall träda i kraft den

Genom denna förordning samt förordningen angående biografer och biograf föreställningar upphäves förordningen den 22 juni 1911 angående biograf föreställningar.

Motivering.

Förslag med bestämmelser till skydd mot eldsolyckor vid biografföreställningar hava tidigare förelegat. Sakkunniga, som på sin tid tillkallades att inom dåvarande civildepartementet biträda vid utredning av frågan om behövliga brandskyddsföreskrifter för, bland annat, offentliga samlingslokaler, framlade den 11 juni 1919 förslag till stadga angående offentliga samlingslokalers byggnad, inredning och drift. Under detta förslag inbegrepos, bland annat, rum, till vilka allmänheten mot eller utan avgift hade tillträde, och rum, som av innehavaren yrkesmässigt upplätos för enskilda sammankomster, festligheter eller liknande tillställningar. Förslaget omfattade alltså jämväl lokaler, som upplätos för biografföreställningar.

Över förslaget avgåvos efter remiss yttranden av åtskilliga myndigheter och sammanslutningar.

Sedermera tillkallades enligt Kungl. Maj:ts beslut den 15 april 1921 sakkunnig att inom kommunikationsdepartementet biträda med beredning och föredragning av ovannämnda förslag och enligt Kungl. Maj:ts beslut den 19 augusti 1921 tillkallades ytterligare två sakkunniga för ärendets beredning.

Sedan dessa sakkunniga verkställt en överarbetning av 1919 års förslag avgåvo de den 28 juni 1922 ett reviderat förslag. Enligt detta förslag ansågos såsom offentliga samlingslokaler, bland annat, rum, vilka yrkesmässigt upplätos för biografföreställningar.

Jämväl över detta förslag avgåvos efter remiss åtskilliga yttranden, men har förslaget sedermera icke föranlett någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Vid 1930 års riksdag upptogs förevarande spörsmål i en inom andra kammaren väckt motion nr 130.

Motionen behandlades av andra kammarens första tillfälliga utskott (utlåtande nr 6) och första kammarens andra tillfälliga utskott (utlåtande nr 7).

Förstnämnda utskott inhämtade yttranden över motionen från socialstyrelsen samt länsstyrelserna i Göteborg, Malmö och Falun ävensom från Svenska Brandskyddsföreningen.

Riksdagen beslöt anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes skyndsamt låta verkställa utredning om förebyggandet av eldsolyckor vid biografföreställningar och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda. I riksdagens skrivelse den 21 maj 1930, nr 249, vari beslutet anmäldes, anförde riksdagen:

»Såsom med all tydlighet framgår såväl av förevarande motion som av de över densamma avgivna yttrandena äro de nuvarande förhållandena på hithörande område icke tillfredsställande. Risk för svåra eldsolyckor i samband med biografföreställningar är på åtskilliga håll uppenbarligen för handen och är särskilt framträdande på landsbygden vid filmföreläsningar i skol- och samlingslokaler, avsedda för huvudsakligen andra ändamål. Olyckshändelser — i andra länder ofta av utomordentligt svårartad beskaffenhet, i vårt eget land dessbättre av mindre omfattning — hava dessutom ställt denna fråga i skarp belysning. Riksdagen finner sig därför icke böra avvisa den föreliggande motionen vare sig med hänvisning till att det i vårt land icke inträffat några mera förödande olyckshändelser på detta område eller med hänsyn till ekonomiska svårigheter.

Filmen är som åskådningsmaterial och som allmänt bildningsmedel numera av så stor betydelse, att den ingalunda kan anses begränsad till biograferna. Även en mängd andra lokaler, mer eller mindre rustade för filmföreläsning, måste tagas i åtminstone tillfälligt bruk för detta ändamål, särskilt skolor och samlingslokaler av olika slag. Behovet av nya bestämmelser, som i brandskyddshänseende kunna skänka trygghet även vid dessa filmföreläsningar, gör sig enligt riksdagens mening starkt gällande.

De bestämmelser, som i förevarande avseende tydligen äro av nöden, böra helt naturligt vara enhetliga. Det är emellertid av vikt, att de ej göras alltför rigorösa, så att deras genomförande kommer att medföra betungande kostnader. Även där man med sådana bestämmelser ej kan uppnå full trygghet, bör dock en avsevärd förbättring kunna vinnas. Vid ny- och ombyggnad av sådana byggnader och lokaler, som kunna komma att tagas i anspråk för filmföreläsningar, kunna i varje fall anordningar träffas, som erbjuda större trygghet.

Då det år 1922 av en inom vederbörande departement tillkallad sakkunnig utarbetade förslag till stadga för offentliga samlingslokaler, däribland även biografer, ofta tjänar till ledning för större företag men ej i oförändrat skick lära kunna tillämpas på mindre och tillfälliga filmföreläsningar, torde en ny utredning med beaktande av vunna erfarenheter och ekonomiska synpunkter böra företagas.»

Såsom i riksdagens skrivelse framhålles hava vid biografföreställningar olyckshändelser flerstädes inträffat. I två på Svenska Branskyddsföreningens förlag åren 1927 och 1930 utgivna broschyrer, benämnda »Biografeldsvådor» och »Biografeldsvådor II» lämnas redogörelser för olyckor av ifrågavarande slag, som inträffat såväl utomlands som i vårt land. Av dessa redogörelser framgår hurusom i utlandet eldsolyckor, som uppstått i biografer och andra lokaler, där film handhaves, ofta varit synnerligen svårartade och krävt många människoliv.

I utlandet har man ock på många håll ingripit medelst lagstiftningsåtgärder på ifrågavarande område. I »Biografeldsvådor II» lämnas en översikt av de bestämmelser, som utfärdats i Danmark den 23 juli 1928 och i Norge den 6 oktober 1928 samt i Finland den 19 juli 1929. De i Norge utfärdade bestämmelserna inrymmas såsom en avdelning i en författning med byggnadsbestämmelser i allmänhet, varemot de danska och finska bestämmelserna utfärdats särskilt för lokaler, där biografförevisningar givas. Den tyska lagstiftningen på ifrågavarande område finnes återgiven i en i bokserien »Bücherei des Kinematograph» band 2 utgiven kommentar av jur. dr Ernst Seeger med titel: »Die Sicherheitsvorschriften für Lichtspielvorführungen».

Den särskilda fara för ellsolyckor, som föreligger vid biografföreställningar, är förbunden med filmens egenskaper. Den film, som i allmänhet användes, framställes av nitrocellulosa genom tillsats av kamfer eller annat lösningsmedel. Genom tillsatsen av kamfer förlorar nitrocellulosa visserligen sina explosiva egenskaper men den därav beredda filmen är mycket lättantändlig, har hög förbränningshastighet och bringas genom upphettning till sönderdelning, varvid utvecklas nitrosa och andra giftiga gaser samt gaser, vilka vid blandning med luft i vissa proportioner bilda explosiva gasblandningar. Film besitter även den egenskapen att vid längre tids upphettning till 90° à 100° C. spontant sönderdelas även utan lufttillträde, beroende därpå att massan i sig själv innehåller erforderlig mängd syre. Vid nämnda sönderdelning utvecklas dels brännbara gaser, vilka med luft bilda explosiva gasblandningar, och dels giftiga och kvävande nitrosa gaser.

Angående åtskilliga med film anställda brandprov under ledning av statens provningsanstalt och sprängämnesinspektören lämnas redogörelse dels i uppsatser av civilingenjören R. Schlyter, införda i statens provningsanstalts meddelanden nr 13 år 1923 och nr 35 år 1927, dels i en i Svenska Brandskyddsföreningens tidskrift »Brandskydd» häftet nr 10 för år 1929 införd uppsats av sprängämnesinspektören Gottfr. von Feilitzen.

Men utom den fara filmens användande innebär föreligger vid biograf-föreställning liksom vid andra sammankomster, där ett större antal människor samlas, fara för att panik i händelse av en ellsolycka lätt kan utbryta. Erinras må i detta sammanhang om att vid biografföreställningar publiken vid vissa tillfällen till stor del utgöres av barn.

Enligt medgivande i nådigt brev den 29 augusti 1930 hava de personer, som deltog i förevarande utredningsarbete, den 1 september 1930 företagit en resa å sträckan Stockholm—Tureberg—Rotebro—Väsby—Märsta—Sigtuna—Knivsta—Gottröra—Rimbo—Finsta—Norrtälje—Stockholm, därvid tillfälle gavs att utom Stockholm bese 12 lokaler, däri biografföreställningar plägade givas, och en under uppförande varande byggnad, avsedd

att inrymma biograf. Iakttagelserna under denna resa, vilka för varje lokal upptecknades i ett för ändamålet upprättat frågeformulär, bekräftade till fullo uttalandet i riksdagens skrivelse att de nuvarande förhållandena på hithörande område icke vore tillfredsställande men att å andra sidan blivande bestämmelser icke finge göras alltför rigorösa. Enligt den uppfattning, som de i resan deltagande erhöllo, skulle nämligen en lagstiftning, som icke tillräckligt smidigt anpassades efter föreliggande behov och förhållanden, lätt nog kunna föranleda till sådana betydande omändringsarbeten av befintliga lokaler, att det skulle bliva synnerligen ekonomiskt betungande att verkställa desamma, särskilt beträffande lokaler, som endast tillfälligtvis — någon gång i veckan eller månaden — användes för biografföreställning, men torde å andra sidan genom lämpligt avvägda bestämmelser dock kunna åvägabringas utan alltför stora kostnader ett avsevärt bättre skydd för biografpubliken än som för närvarande är tillfinnandes.

En lagstiftning angående biografier måste inriktas på bestämmelser, avseende dels att söka skydda biografpubliken för de vid eld eller upphettning alstrade gaserna från filmen dels ock att bereda möjlighet till en god utrymning av lokalen i händelse av eldsutbrott. I båda avseendena erfordras såväl byggnadsbestämmelser som drifts- och ordningsföreskrifter, delvis av brandteknisk art.

Förslaget avser att reglera förhållandena icke blott vid förevisningar, som äro offentliga, utan även vid icke offentliga förevisningar av biografbilder. Jämväl icke offentliga biografföreställningar förekomma numera i betydande omfattning och anordnas i lokaler av skiftande slag. Vid en lagstiftning, som avser förebyggandet av eldsolyckor vid biograföreställningar, måste därför givetvis beaktas jämväl den fara, som föreligger då en icke offentlig förevisning gives. I många fall är i detta fall faran måhända större än vid en offentlig föreställning. För de båda slagen av föreställningar måste emellertid bestämmelserna i väsentliga delar bliva olika. Några bestämmelser av byggnadsteknisk innebörd hava med några få undantag ansetts icke böra meddelas beträffande de icke offentliga förevisningarna utan inskränka sig bestämmelserna huvudsakligen till vissa ordningsföreskrifter, medan i fråga om de offentliga förevisningar använda lokaler bestämmelserna äro till väsentlig del av byggnadsteknisk beskaffenhet. Såsom byggnadstekniska bestämmelser hava i förslaget ansetts jämväl föreskrifter, som avse den fasta inredningen i biografen och till biografen hörande anläggningar för uppvärmning, belysning och kraft. De icke byggnadstekniska föreskrifterna, avseende dels projektionsapparatusens beskaffenhet, uppställning och handhavande dels ock ordningsföreskrifter i övrigt, hava upptagits efter de avdelningar, som inrymma byggnadsbestämmelserna.

Då förslaget till förevarande förordning inrymmer dels bestämmelser

angående uppförande eller inredande av biograf, alltså bestämmelser av byggnadsteknisk art, dels föreskrifter, avseende själva biografföreställningarna, har förordningens rubrik lämpligen ansetts böra giva uttryck härför. Erinras må i detta sammanhang att förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar är avsedd att upphävas genom förevarande förordning och en särskild förordning angående filmcensur.

Efter denna allmänna motivering lämnas en redogörelse för innehållet av vissa stadganden i de särskilda paragraferna i förslaget.

1 kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Den i 1 mom. angivna definitionen å biograf begränsar benämningen biograf till lokal, där offentlig förevisning gives. För en sådan lokal innehåller nämligen förslaget till väsentlig del bestämmelser av byggnadsteknisk art, varemot bestämmelserna för icke offentliga förevisningar med några få undantag äro av icke byggnadsteknisk art. Under benämningen biograf faller icke blott de egentliga biografteatrarna utan jämväl för annat ändamål avsedda lokaler, som tillfälligtvis användas för offentlig förevisning av biografbilder. Ehuru i de flesta fall biografier äro inredda i byggnader, som inrymma lokaler jämväl för andra ändamål, finnas dock åtskilliga byggnader, som äro uppförda för att enbart användas såsom biografier.

Förordningen äger tillämpning icke blott då en föreställning helt upptages av förevisning av biografbilder utan jämväl då dylik förevisning ingår som led i annan underhållning, exempelvis föreläsningar eller nöjeställningar av skilda slag.

Vidare uppställs för förordningens tillämplighet att vid förevisning användes lättantändlig film, innehållande nitrocellulosa. Annan film äger nämligen icke den farlighet, att den ansetts böra inbegripas under förordningen. Förslaget till förordning angående film upptager även denna begränsning för sistnämnda förordnings tillämplighet.

I många fall inrättas en lokal, som användes till biografföreställningar, jämväl för givande av teaterföreställningar eller såsom samlingslokal för andra ändamål. Då det icke bör krävas, att de utrymmen och anordningar, som ej användas för biografverksamheten, skola uppfylla de fordringar, som ställas å biograflokalen, har ett undantagsstadgande i sådant avseende upptagits i 2 mom. Å andra sidan måste emellertid ett utrymme, som ej ingår i biografen, i regel därifrån på visst sätt avskiljas enligt föreskrifterna i 5 § första stycket.

Ehuru de för en ort eljest gällande föreskrifterna angående bebyggandet givetvis icke sättes ur kraft genom en förordning av förevarande slag, har emellertid en föreskrift ansetts böra införas — 3 mom. — att dylika föreskrifter skola, förutom bestämmelserna i denna förordning, vara gällande.

En förordning med bestämmelser om uppförande och inredande av biografer måste givetvis innehålla vissa föreskrifter av brandteknisk art. Ett av särskilt tillkallade sakkunniga den 23 november 1922 avgivet betänkande med förslag till normalbestämmelser rörande brandteknisk klassindelning m. m. är under omprövning hos statens provningsanstalt, som under närmaste tiden torde komma att utfärda dylika normalbestämmelser. Emellertid har det ansetts erforderligt att redan i denna förordning angiva vad som enligt förordningen är att anse såsom brandsäker eller brandhärdig byggnadsdel och angående innebörden av beteckningarna sluss och brandtrygg dörr. I övrigt ankommer det på provningsanstalten att meddela de bestämmelser, som kunna erfordras angående brandteknisk indelning och dylikt. Därvid kan genom en mera ingående exemplifiering ytterligare belysas innebörden av de här ovan angivna beteckningarna.

2 kap.

Om biografer och offentliga biografföreställningar.

A) Tillstånd till uppförande eller inredande av biograf (byggnadslov).

2 och 3 §§.

Med stadgandena i dessa paragrafer avses dels att med hänsyn till den biografbesökande allmänhetens säkerhet ställa alla biografer under sakkunnig kontroll dels ock att i den byggande allmänhetens intresse låta denna kontroll ske på ett så tidigt stadium av byggnadsföretaget, att eventuella brister i den tilltänkta planläggningen kunna avhjälpas innan några byggnadsarbeten vidtagits.

Redan av 1 § 3 mom. framgår, att inom stadsplanelagt område, som där avses, byggnadsstadgan och byggnadsordning skola vara gällande. Emellertid har en erinran om att dessa skola iakttagas vid sökande av tillstånd till uppförande eller inredande av biograf — den behöriga myndigheten blir här byggnadsnämnden — ansetts lämplig med hänsyn till att enligt 3 § det tillkommer länsstyrelse, som numera genom länsarkitekten äger sakkunskap på husbyggnadsområdet, att å annan ort än i stad, köping eller annat samhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, taga befattning med dylika ärenden. Men härtill kommer, att då byggnadsstadgan och byggnadsordning gälla endast för stadsplanelagt område det varit erforderligt att i före-

varande hänseenden meddela bestämmelse för område, som icke lagts under stadsplan. Visserligen förekomma i hithörande frågor i regel föreskrifter i av Kungl. Maj:t jämlikt 1 kap. 46 § andra stycket av lagen om fastighetsbildning i stad utfärdade föreskrifter med avseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom område, som ej lagts under stadsplan, men dylika föreskrifter torde i angivna avseenden icke alltid äga den fullständighet som kräves för denna förordning, varjämte en del icke planlagda områden torde finnas, för vilka Kungl. Maj:t ej meddelat särskilda föreskrifter.

Förslaget utgår från att även i fall, då enligt föreskrifter, varom i 1 § 3 mom. andra stycket förmäles, byggnadsnämnd eller annat lokalt organ för kontroll å byggnadsverksamheten finnes å annan ort än i stad, köping eller annat samhälle, där den för städerna gällande ordning för bebyggande skall iakttagas, det jämväl skall tillkomma länsstyrelsen att utöva den befogenhet, som i 3 § avses. Men därjämte skola nämnda föreskrifter lända till efterrättelse.

B) Läge och byggnadssätt.

4 §.

Att lämna föreskrifter om hur en biograf skall vara belägen, som skärligen kunna tillämpas på alla orter i vårt land, där en biograf kan tänkas uppförd, har knappast synsits möjligt. Det har därför befunnits ändamålsenligare att med angivande av vissa allmänna synpunkter rikta de granskande myndigheternas uppmärksamhet på förhållandet och överlåta åt dessa att med ledning härav i varje särskilt fall avgöra om rimliga krav på säkerhet bliva uppfyllda.

5 §.

I denna paragraf meddelade föreskrifter avse att säkerställa biografen mot inverkan av eldsvåda, som utbrutit i annan del av byggnaden, under åtminstone så lång tid som erfordras för biografens utrymning.

6 och 7 §§.

Med avseende å byggnad, som i sin bottenvåning inrymmer biograf, hava några föreskrifter om byggnadssättet icke meddelats. Ej heller har föreskrivits någon begränsning av det antal personer, som må lämnas tillträde till sådan biograf.

Förlägges däremot biograf högre än till bottenvåningen hava givits föreskrifter avseende dels byggnadens konstruktion dels begränsning av antalet åskådare (6 §).

I 7 § meddelas vissa föreskrifter angående biograf, som förlägges till souterrainvåning. Dessa avse att förhindra att biograf förlägges så djupt under markytan att källarutrymmen kunna användas. Då enligt 22 §

trappsteg skall hava en höjd av högst 0·16 och minst 0·14 meter kan största medgivna nivåskillnaden — 1·5 meter — mellan markplanet och biografens bottenplan vid huvudutgången övervinnas med 10 trappsteg. Det djupare läget vid reservutgång betingas av golvlutningen i biografsalen.

10 §.

Redan i den allmänna motiveringen har framhållits, hurusom den ojämförligt största eldfaran i en biograf är förbunden med själva filmen och dess användande i projektionsapparaten. Filmen bör därför såsom regel förvaras och handhas i ett särskilt apparatrum, vilket skall vara så konstruerat, att där utbruten eld ej må kunna medföra fara för åskådarna, samt i övrigt så anordnat att den med filmen sysselsatta personalen erbjudes största möjliga grad av säkerhet. Då denna personal har apparatrummet till arbetslokal måste stadgandena jämväl avse att förhindra att lokalen blir hälsovådlig att vistas i. I sistberörda avseenden måste givetvis stadgandena anslutas till vad i lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd stadgas till förekommande av olycksfall och ohälsa i arbete.

Förslaget innebär i fråga om apparatrummets inrättande en väsentlig uppmjukning av tidigare förslag, i det att förslaget upptager tre olika typer av apparatrum. I anslutning härtill har i 30 § för varje typ meddelats föreskrifter med avseende å utrymningsvägen från apparatrummet.

Den i 1 mom. avhandlade typen avser apparatrum till egentlig biografteater, medan i 2 och 3 mom. lämnas föreskrifter om apparatrum i jämväl för annat ändamål avsedda lokaler, som endast tillfälligtvis användas för biografförevisning och äro avsedda för ett mera begränsat antal åskådare enligt 2 mom. högst 300 och enligt 3 mom. högst 150 personer. Särskilt på landsbygden användas lokaler, som i 2 och 3 mom. avses — skolor, godtemplarlokaler, folkets hus och andra samlingslokaler — i stor utsträckning för biografförevisning. I 3 mom. förutsättes, bland annat, att om lokalen är försedd med läktare denna ej får upplåtas vid lokalens användning såsom biograf, och hava för den i detta mom. avsedda typ av apparatrum kraven satts så lågt som med hänsyn till publikens säkerhet synts försvarligt. I de allra flesta fall torde dessa krav kunna genomföras utan betungande kostnader.

Beträffande reservutgång från biograf, vars apparatrum är av beskaffenhet, som i 2 eller 3 mom. sägs, har ansetts böra stadgas — 14 § 1 mom. tredje stycket — att den skall förläggas till den i förhållande till apparatrummet motsatta ändan av biografsalen.

Däremot har från de i 31 § meddelade föreskrifter om beskaffenheten av apparatrummets dörr och utrymningsväg undantag medgivits för apparatrum av den typ, som i 3 mom. avses.

C) Utrymningsvägar.

a) Biografsalens utrymningsvägar.

12 §.

Enligt bestämmelserna i denna paragraf skola finnas minst två utgångar, huvudutgång och reservutgång, från såväl biografens bottenplan som läktare, dock med det undantag att läktare, avsedd för högst 50 personer, må kunna anordnas med endast en utgång. I sistnämnda fall må trappa — i motsats till vad som stadgats beträffande trappor från annan läktare, vilka i regel skola förläggas utanför biografens bottenplan — leda till undervarande läktare eller till biografens bottenplan. Det har nämligen ansetts att då från läktare leder endast en utgång säkerheten lika väl tillgodoses genom att publiken föres ned till det undervarande, med normala utrymningsvägar försedda planet, som för övrigt kan överblickas från läktaren, än genom en trappa utanför biografens bottenplan.

Bestämmelser om hur utgång skall markeras meddelas i 52 §.

14 §.

I 1 mom. meddelas bestämmelser om hur utgångar skola förläggas till varandra för möjliggörande av en god utrymning.

Det i andra stycket angivna undantaget att i biograf, avsedd för högst 1200 personer och inrymd i brandsäker byggnad, huvudutgång och reservutgång må anordnas åt samma håll betingas därav, att det eljest icke skulle bli möjligt att annat än i undantagsfall inreda en biograf å annan tomt än som har fasad mot två gator.

I 2 mom. angives hur bredden av utgång skall beräknas. För undanröjande av tvekan om var breddmättet skall tagas har det s. k. karmdagermättet ansetts lämpligen böra föreskrivas. Det användes såsom byggnadsteknisk term och kan på förhand med full visshet bestämmas redan vid dörrarnas tillverkning.

Minimimåttet 1,2 meter har valts med hänsyn till att en sådan bredd är den vanliga å förekommande standardtyper av deurbattantsdörrar.

15 §.

Utrymna flera utgångar i utrymningsväg, skall denna för varje utgång om så erfordras givas det tillskott i bredd som det ökade antalet personer, som bli hänvisade till utrymningsvägen, kräver.

17 §.

Då en alltför stark lutning av golv i utrymningsväg försvårar utrymningen, har bestämmelse meddelats om den största lutning som må förekomma. Denna har satts till förhållandet 1:10. En sådan lutning har icke ansetts för stor vare sig utrymningen sker i riktning nedför eller

uppför lutningen. I ett fall har dock en mindre lutning, högst 1:20, ansetts böra föreskrivas. Därest utrymningen sker nedför en lutning och trappsteg anordnas nedanför lutningen, föreligger nämligen fara att, om det lutande planet har större lutning, biografpubliken vid utrymningen får för stark fart för att kunna hejda sig vid trappan.

Vidtager lutning omedelbart vid trappa vare sig ovanför eller nedanför densamma kan detta särskilt vid en hastig utrymning lätt föranleda olycksfall. Till förekommande av att lutning så anordnas har föreskriften i andra stycket meddelats. Ovanför eller nedanför trappan skall alltså finnas ett horisontalplan.

Då ett ensamt liggande trappsteg lätt kan medföra olycksfall har förbud mot sådan anordning meddelats.

Motsvarande bestämmelser angående lutning och trappanordning i biografsalens gångar finnas meddelade i 34 § tredje stycket.

18 §.

I 6 § meddelas föreskrifter om att utrymningsvägar, därest biograf förlägges högre än till bottenvåningen, skola vara i vissa fall brandsäkra i andra åter brandhårdiga.

Bestämmelsen i förevarande paragraf att väggar och tak i utrymningsväg skola vara mot utrymningsvägen åtminstone brandhårdigt skyddade avser alltså endast utrymningsväg från biograf, förlagd till bottenvåning eller souterrainvåning.

Från nämnda bestämmelse hava i andra stycket medgivits vissa undantag, varigenom dels mindre biografier ej behöva iakttaga denna bestämmelse dels möjliggöras vissa dekorativa anordningar. Därjämte har ett undantag givits för att kunna möjliggöra att genom anbringande av panel skydda en brandhårdigt putsad väggyta.

19 §.

Någon föreskrift om när trappa skall anordnas i trapphus har icke meddelats utan torde vid tillämpningen av meddelade bestämmelser om utrymningsvägar denna fråga ändock kunna i praktiken tillfredsställande lösas i varje särskilt fall.

Anordnas trapphus skall emellertid den i förevarande paragraf meddelade föreskrift iakttagas.

21 §.

Föreskriften i andra stycket betingas av att dylikt utrymme i regel användes till förvaringsplats.

22 §.

Då trappa ingår i utrymningsväg är det sätt, på vilket trappan konstrueras, av stor betydelse för utrymningen. Föreskrifter om hur en trap-

pa skall inrättas hava därför ansetts böra meddelas och finnas desamma meddelade i denna paragraf.

Stadgandena avse att förhindra såväl en för svag som en för stark lutning i trappan.

Då svängda trappor, därest de äro riktigt utförda, ej äro sämre att gå i än raka trappor samt ofta medgiva möjlighet till besparing av utrymme hava sådana tillåtits under förutsättning som i andra stycket sägs, varmed avses att en person, som går utmed den inre väggen, kan få ordentligt stöd för foten.

23 §.

Enligt bestämmelsen i första stycket är det förbjudet att anordna vilplan i rak trappa.

I trappa anbragt dörr har vid olyckor i biografen visat sig vara en synnerligen farlig anordning. Förbud mot anordnande av dörr i trappa har därför meddelats.

25 §.

Bestämmelsen i första stycket medgiver endast balansdörr eller annan självstängande och utåtgående dörr. Skjutdörr eller därmed likartad stängningsanordning är alltså icke tillåten.

Med bestämmelsen i andra stycket avses att förhindra, att om utrymningsvägen ändrar riktning en dörr placeras t. ex. omedelbart invid den punkt, där riktningen ändras, på ett sådant sätt, att den uppslagna dörren sticker ut i och sålunda helt eller delvis kan avstänga utrymningsvägens fortsättning eller annan utrymningsväg.

26 §.

Då en hel del fullt tillfredsställande stängningsanordningar efter olika konstruktionsprinciper redan nu förekomma och nya modeller kunna väntas framkomma, har här endast anförts de allmänna krav, som en sådan anordning skall uppfylla för att kunna godkännas.

S. k. kantregel torde i flera fall vara nödvändig för en effektiv låsning av biografen under den tid den ej användes. Förbud mot kantreglars anbringande torde därför ej kunna i praktiken genomföras, men måste självfallet noggrant tillses, att sådan regel alltid är från dragen, då publik vistas i lokalen.

b) Apparattrummets utrymningsväg.

30 §.

Redan vid 10 § har erinrats om att för en var av de olika typer av apparatrum, varom stadgas i 1—3 mom. av nämnda paragraf, i 30 § 1—3 mom. meddelas föreskrifter med avseende å apparattrummets utrymningsväg.

Såsom huvudregel har härvid uppställts, att utrymningsväg från apparatrummet icke får stå i förbindelse med byggnaden i övrigt. Härifrån medgivas dock under vissa villkor undantag beträffande de i 10 § 2 och 3 mom. avsedda biografer, vilkas utrymningsvägar må kunna anordnas i förbindelse med annat utrymme inom byggnaden, dock icke med biograf-salen eller utrymningsvägen från denna. Utrymningsvägarna från biograf-salen och apparatrummet skola alltså även beträffande dessa biografer vara helt skilda från varandra. I vägg mellan dess utrymningsvägar får alltså ej förekomma vare sig dörr, fönster eller annan öppning. Ett strängt upprätthållande av denna regel skulle emellertid för dessa biografer i åtskilliga fall medföra betydande svårigheter. En modifikation har därför ansetts böra medgivas så tillvida att dörr av betryggande beskaffenhet och på säkert sätt låst icke är att anse såsom förbindelse i förevarande fall. Denna modifikation gäller alltså sådana lokaler, som huvudsakligen äro avsedda såsom samlingslokaler i andra avseenden men tillfälligtvis upplåtas för biografförevisningar. Då lokalen ej användes såsom biograf möter ej hinder att öppna en sådan dörr.

Vid anordnande av lokal för biografförevisning inom undervisningsanstalter kunna fordringarna på att biograf-salens och apparatrummets utrymningsvägar skola vara helt skilda från varandra understundom icke uppfyllas utan betydande olägenheter för byggnadens planläggning. Där så är förhållandet har enligt 4 mom. på vissa villkor medgivits, att apparatrummets utrymningsväg må kunna anordnas i förbindelse med utrymningsväg från biograf-salen.

I detta sammanhang må emellertid erinras om att lokal inom undervisningsanstalt för att kunna användas för icke offentlig förevisning av biografbilder i visst fall jämväl skall uppfylla de i 10 § samt 30—32 §§ uppställda fordringarna å apparatrummet och dess utrymningsväg.

Förses apparatrum med sluss skola därifrån ledande dörrar vara utåtgående från apparatrummet räknat. Eljest förbindes med ordet sluss att därifrån ledande dörrar skola vara utåtgående från slussen räknat, såsom stadgas i förslaget till förordning angående film (1 § 4 mom. fjärde stycket). Då emellertid apparatrummet utgör arbetslokal för apparatskötaren måste, därest eldsolyckor där skulle inträffa och apparatskötaren skadas, tillfälle vara berett för honom att kunna rädda sig ut ur rummet, vilket skulle försvåras, därest dörren mot apparatrummet vore utåtgående.

31 och 32 §§.

I dessa paragrafer meddelas föreskrifter om den konstruktion, i vilken utrymningsväg från apparatrum samt dörr från detsamma och sluss skola utföras, ävensom vissa föreskrifter om utrymningsvägens anordnande.

Enligt 31 § första stycket må apparatrum, där det förses med sluss, utföras i allenast brandhärdig konstruktion. Denna föreskrift gäller biograf, som i 10 § 1 mom. eller 2 mom. avses. Beträffande biograf, som i 10 § 3

mom. avses, behöver dock varken föreskriften i 31 § första stycket om apparatrummets konstruktion eller föreskrifterna i 32 § andra stycket om dörr från apparatrum eller sluss iakttagas.

D) Biografsalens inredning.

33—36 §§.

Bestämmelserna avse biograf med fast inredning. I många lokaler, som tillfälligtvis användas för biografförevisning, torde emellertid sådan inredning ej finnas utan sittplatser anordnas endast för tillfället. I dylika fall skola de i 56 § meddelade ordningsföreskrifter lända till efterrättelse.

E) Elektriska anläggningar.

37 §.

I föreskrifterna i denna paragraf, vilka omfatta såväl biografsalen som apparatrummet och utrymningsvägarna från desamma, hava endast helt allmänt de fordringar, som ställas å den elektriska starkströmsanläggningen, angivits. Då projektionsapparaten och filmen i regel skola finnas i apparatrummet, komma givetvis vid föreskrifternas tillämpning mera skärpta krav att ställas på apparatrummet än på biografsalen.

De i sista stycket åsyftade allmänna föreskrifter upptaga särskilda föreskrifter för s. k. brandfarliga lokaler, dit biografis apparatrum räknas. Nämnade föreskrifter återfinnas i 7 § av Kungl. Maj:ts stadga om elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring den 31 december 1902 (Sv. förf. saml. nr 137) och 24 § i kommerskollegii kungörelse den 6 mars 1919 angående säkerhetsföreskrifter vid utförande av elektriska starkströmsanläggningar i lantgårdar och därtill hörande byggnader (Sv. förf. saml. nr 111) samt i 4 § av kommerskollegii kungörelse den 15 april 1921 angående föreskrifter om användning av ledningstråd av koppar vid elektriska starkströmsledning m. m. (Sv. förf. saml. nr 209) ävensom i elektriska inspektionens meddelande nr 55 år 1924 angående elektromotorer och elektriska värmeapparater i brandfarliga lokaler sid. 8 och 13. Samtliga dessa föreskrifter äro emellertid för närvarande under omarbetning.

F) Belysning.

38—43 §§.

Då belysningen är elektrisk skola, förutom de i denna avdelning upptagna föreskrifter i den mån de hava avseende å sådan belysning, iakttagas de i avdelning E) meddelade allmänna grunder för belysningsanläggningens anordnande.

G) Projektionsapparatens beskaffenhet, uppställning och handhavande.

44 §.

I 1 mom. meddelas föreskrifter om hur projektionsapparaten i vissa avseenden skall vara beskaffad. Dessa föreskrifter avse anordningar till förekommande av filmens antändning i apparaten och till begränsande av uppkommen eld i filmen.

Beträffande de för projektionsapparaten erforderliga elektriska anläggningar skola de i avdelning E) meddelade föreskrifter lända till efter rättelse.

45 §.

Redan i den allmänna motiveringen har erinrats om att den särskilda fara, som föreligger vid en biografförevisning, härrör från filmen och dess användande. I projektionsapparaten utsättes den vid förevisning belysta delen av filmen för en mycket stark värme, som föranleder en nästan ögonblicklig antändning av filmen, därest denna skulle bliva stillastående. Till skydd för biografpubliken måste därför projektionsapparaten uppställas i särskilt apparatrum, där ock den för förevisningen erforderliga filmen skall förvaras. Härifrån medges dock undantag, då apparat, s. k. skolapparat, med svagare lyskraft användes, så att filmen under viss tid kan förbliva stillastående utan att antändas, ävensom då föreställning gives i tält. Härom meddelas föreskrifter i 46 §.

46 §.

Såsom vid 45 § anförts erfordras ej att skolapparat placeras i särskilt apparatrum. För att en sådan apparat må användas skall den vara av typ, som statens provningsanstalt godkänt.

I 1 mom. av 46 § meddelas föreskrifter om hur en apparat av ifrågasvarande slag skall uppställas. Därjämte hava meddelats särskilda ordningsföreskrifter, som skola iakttagas vid föreställning, som i detta mom. avses. Dessa föreskrifter hava intagits i 59 § av avdelning H) Ordningsföreskrifter.

Utöver de i 2 mom. för projektionsapparatens placering vid föreställning i tält meddelade föreskrifter gälla givetvis för dylik föreställning i tillämpliga delar vad i förordningen i övrigt stadgas i fråga om offentlig föreställning.

47 §.

Med hänsyn till den synnerliga vikten av att apparatskötaren besitter erforderliga kvalifikationer har i förevarande paragraf stadgats, att projektionsapparat, där ej fråga är om skolapparat, ej må skötas av annan än den, som därtill erhållit tillstånd av länsstyrelsen. För erhållande av tillstånd erfordras, bland annat, att sökanden styrker sig vara

fullt förtrogen med apparatens konstruktion och skötsel samt äger nödig kännedom om gällande föreskrifter i ämnet. Intyg härom skall företes från person, som av länsstyrelsen godkänts för prövning i förevarande hänseende.

I detta sammanhang må erinras om att i Danmark och Finland mera ingående bestämmelser finnas meddelade i nu förevarande avseende. I Danmark skall sålunda prov avläggas inför en kommission, bestående av tre personer. I Finland avlägges examen inför filmtekniska nämnden, likaledes bestående av tre personer.

H) Ordningsföreskrifter.

49 §.

Det högsta antal personer, som må lämnas tillträde till biografförevisning, bestämmes med ledning av de i 34 § första och andra styckena samt 35 § andra och tredje styckena meddelade föreskrifter.

50 §.

Bestämmelserna i denna paragraf hava överflyttats från 3 § i förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar. Föreskrifter angående godkännande av biografbilder äro avsedda att införas i särskild förordning angående filmcensur.

51 §.

Med den avfattning denna paragraf erhållit avse bestämmelserna icke blott byggnad, som inrymmer biograf, utan jämväl andra byggnader å tomten samt gårdsutrymmet.

53 §.

Då upphängande av lösa dekorationer i form av draperier, förhängen o. dyl. samt olämpligt anbringande av utställningsmontrar o. dyl. kan medföra fara för en god utrymning, har föreskrift angående sådana anordningar meddelats.

54 §.

Det har synts nödigt införa ett stadgande, som förhindrar att den publik, som avvaktar tillträde till en biografföreställning, hindrar biografens utrymning från en omedelbart föregående föreställning, men har därvid ansetts att tidigare förslags krav på särskild väg för den väntande publiken ej behövde upprätthållas blott tillräckligt utrymme för den finnes i t. ex. en gemensam vestibul.

57 §.

I de fem första styckena av denna paragraf meddelas ordningsföreskrifter med avseende å belysning och rörliga ledningar till elektrisk belysning.

Föreskriften i sjätte stycket åsyftar, bland annat, belysning i julgranar, varmed biografer vid julen ofta pläga prydas.

58 §.

Denna paragraf innehåller vissa ordningsföreskrifter med avseende å projektionsapparaten.

59 §.

I denna paragraf meddelas de särskilda ordningsföreskrifter, som skola iakttagas vid föreställning med skolapparat. Under c) upptagas bestämmelser om den vid föreställning erforderliga filmen. Härå äga nämligen bestämmelserna i förslaget till förordning angående film ej tillämpning. I 2 § sista stycket av nämnda förslag stadgas nämligen, att angående innehav, förvaring och handhavande av biograffilm i samband med förevisning av biografbilder gäller vad därom är särskilt stadgat. Härmed åsyftas föreskrifter i denna förordning. Någon särskild anmälan om innehav av film i samband med biografförevisning har ej ansetts erforderlig.

60 §.

I denna paragraf meddelas bestämmelser om förvaring av och den högsta myckenhet film, som må förefinnas i biograf. Härvid hänvisas till vad i motiveringen till 59 § anförts.

61—64 §§.

I dessa paragrafer meddelas ordningsföreskrifter beträffande apparatrummet.

1) Tillstånd till offentlig biografföreställning.

65 §.

I 1 § av förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar meddelas föreskrifter om tillstånd till offentligt förevisande av biografbilder. Dessa föreskrifter hava med de ändringar, som betingats av nu förevarande förslag, upptagits i denna paragraf. Sålunda skall vid ansökning om dylikt tillstånd fogas intyg, att lokalen blivit av byggnadsnämnden eller länsstyrelsen godkänd såsom biograf, och må tillstånd ej beviljas med mindre biografen befinnes vara i full överensstämmelse med föreskrifterna i denna förordning. Härtill har fogats den föreskriften, att tillstånd ej må meddelas för längre tid än ett år. Med dessa föreskrifter åsyftas att vinna kontroll över att denna förordnings bestämmelser om biografers anordnande icke bliva åsidosatta. Innan polismyndigheten meddelar tillstånd har den att göra sig förvissad om att biografen uppfyller i denna förordning uppställda krav. Då tiden för till-

ståndet begränsats till ett år, avses därmed att en undersökning i angivna hänseende kommer att ske åtminstone en gång om året.

Enligt 13 § i ovannämnda förordning av år 1911 gäller med visst undantag vad i förordningen stadgats ej förevisning i sammanhang med föreläsning, som anordnas vid läroanstalt, ej heller i andra fall, då Konungen på ansökan meddelar befrielse från förordningens tillämpning. I vad nämnda bestämmelser hava avseende å förhållande, som i 1 § av 1911 års förordning avses (tillstånd), äro de icke förenliga med de grunder, på vilka, såsom av det ovanstående framgår, nu ifrågavarande förslag är byggt, varför bestämmelserna uteslutits ur detta förslag. Även för en förevisning i sammanhang med föreläsning, som anordnas vid läroanstalt, gäller alltså jämväl förordningens föreskrifter om tillstånd. Däremot har i förslaget till förordning angående filmcensur bestämmelserna bibehållits.

3 kap.

Om icke offentliga biograf föreställningar.

66 §.

Möjligheten att få anordna en icke offentlig förevisning måste göras beroende av att lokalen befinnes erbjuda tillfredsställande säkerhet för åskådarna och andra i byggnaden varande personer. För att säkerställa sig mot att en olämplig lokal användes bör erfordras godkännande av densamma av myndighet. Enligt förslaget tillkommer det ortens polismyndighet att, efter hörande av kommunal brandmyndighet, där sådan finnes, lämna dylikt godkännande. Besiktning av lokalen måste givetvis för nämnda ändamål äga rum. Även om lokalen därvid icke motsvarar de krav, som ställas på en biograf, bör densamma under iakttagande av vissa säkerhetsföreskrifter kunna godkännas för ifrågavarande ändamål. I förslaget hava sådana föreskrifter meddelats i detta kapitel, därvid i fråga om några av dem ansetts lämpligt att redan i själva tillståndet lämna meddelande. Med hänsyn till det oftast rent tillfälliga anordnandet av en icke offentlig förevisning och då tvekan understundom kan uppstå om vem som är den ansvarige anordnaren av en icke offentlig förevisning, har det ansetts lämpligt att binda tillståndet angående lokalens godkännande vid dess ägare eller innehavare, vilken skall vara ansvarig för att vid förevisningen härför gällande föreskrifter iakttagas. Något tillstånd för givande av icke offentlig förevisning, motsvarande det i 65 § i fråga om offentlig förevisning föreskrivna, erfordras icke.

Även i enskilda hem är förevisning av biografbilder icke sällan förekommande. Något godkännande av den lokal, som i sådant fall använ-

des, synes icke böra ifrågakomma utan torde vara tillfyllest med de mera allmänt hållna föreskrifter, som meddelas i 73 §.

Vad angår det i 66 § 3) meddelade stadgandet om skjutdörrar må erinras, att sådana ofta förekomma i restaurangers festvåningar. Då dylika dörrar, om de äro stängda, innebära stor fara för lokalens utrymning, har ansetts erforderligt att, om en sådan lokal skall få användas, giva särskild föreskrift om dörrarnas öppethållande under föreställning. I detta sammanhang må erinras om att enligt 25 § dörrar av ifrågavarande slag icke få finnas i biograf.

68—70 §§.

Bestämmelserna i dessa paragrafer hänvisa med av förhållandena påkallade jämkningar i vissa avseenden till motsvarande bestämmelser beträffande offentliga biografföreställningar.

72 §.

Stadgandet i denna paragraf, vilket har avseende endast å förevisning inom undervisningsanstalt, är av byggnadsteknisk art och innebär en skärpning i förhållande till de för andra lokaler meddelade föreskrifter. En sådan skärpning har ansetts påkallad med hänsyn till den publik, som bevisar ifrågavarande förevisningar. Erinras må i detta sammanhang, att i 30 § 4 mom. meddelas vissa föreskrifter angående utrymningsvägen från en i undervisningsanstalt anordnad biograf, vilka i visst avseende kunna anses lindrigare än för andra biografier.

73 §.

I fråga om förevisning i enskilt hem eller i tält har det ansetts tillfyllest med endast de i denna paragraf meddelade föreskrifter av mera allmän avfattning.

4 kap.

Ansvarsbestämmelser m. m.

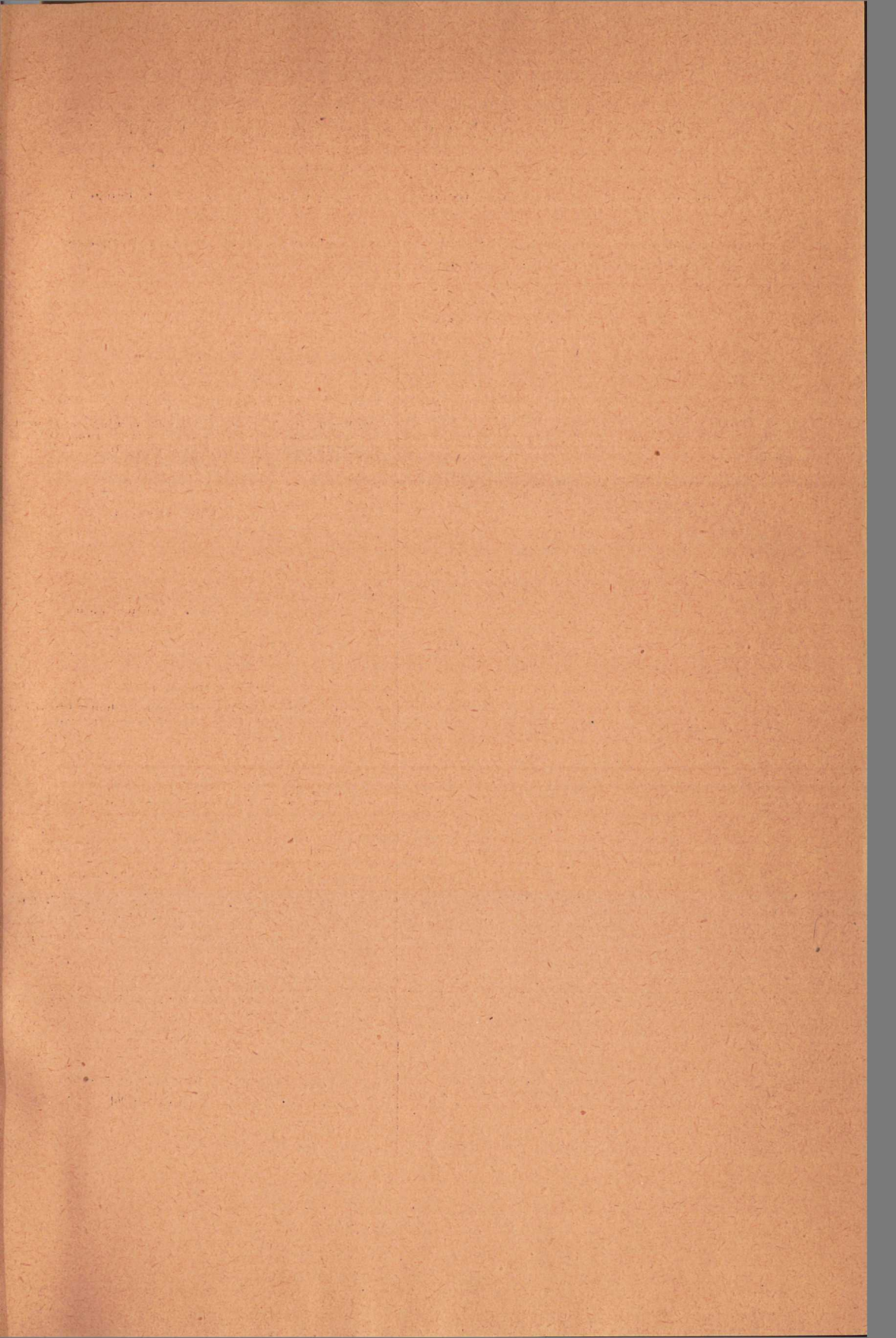
79 §.

Bestämmelserna i denna paragraf hava överflyttats från 2 § i förordningen den 22 juni 1911 angående biografföreställningar.

För att syftet med ifrågavarande lagstiftning icke skall förfelas böra de nya bestämmelserna givetvis vinna tillämpning jämväl å de vid förordningens ikraftträdande redan befintliga biografier. Härvid måste emellertid ganska omfattande övergångsbestämmelser meddelas. Dessa hava upptagits i 2—4 mom. Förslaget utgår härvid från att besiktning

av varje biograf skall efter anmälan äga rum genom föranstaltande av byggnadsnämnd eller länsstyrelse för utrönande huruvida biografen uppfyller de i den nya förordningen uppställda fordringar. Där så ej är fallet, skall förslag till bristernas avhjälpande prövas av byggnadsnämnden eller länsstyrelsen, därvid jämkning i förordningens bestämmelser i särskilt fall kan medgivas. För avhjälpande av bristerna skall viss tid föreskrivas, varom närmare regler meddelas i 3 mom. fjärde stycket. Därjämte har länsstyrelse tillagts befogenhet att, där biograf är av sådan beskaffenhet att förevisning i densamma kan anses medföra uppenbar fara för människoliv, förbjuda dess användande eller viss del av densamma, exempelvis läktare, intill dess nödiga åtgärder bliva vidtagna.

De bestämmelser i förordningen den 22 juni 1911 angående biograf-föreställningar, vilka ej upphävas genom denna förordning, äro avsedda att upphävas genom förordningen angående filmcensur.

Statens offentliga utredningar 1930

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättskipning. Fångvård.

Förberedande utkast till strafflag. Brott emot myndighet m. m. [24]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Förslag till vissa ändringar i vallagen för skyddande av partibeteckningar. [5]

Betänkanden med förslag ang. skärpta kontrollföreskrifter rörande landsiiskalers och med dem jämställda befattningshavares medelsförvaltning m. m. [16]

1928 års lönekommitté. Betänkande med förslag till allmänt avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen. [17]

Distriktsveterinärarlönesakkunnigas utredning och förslag beträffande ordnandet av distriktsveterinärernas anställnings- och avlöningsförhållanden. [18]

1928 års lönekommitté. Betänkande med förslag till löneroglering för befattningshavare vid undervisningsväsendet. [20]

Kommunalförvaltning.

Utredning ang. kommunalförvaltningens ordnande i städerna efter processreformens genomförande. [13]

Statens och kommunernas finansväsen.

Politi.

Förslag till förordning ang. film. [26]

Förslag till förordning ang. biografier och biografförställningar m. m. [28]

Socialpolitik.

Domänverkets omfattning, uppgifter och organisation. [8]

Hälsa- och sjukvård.

Betänkande ang. granskning av för vissa sjukhus gällande särbestämmelser. [21]

Medicinalstyrelsens utlåtande och förslag till epizootilag och epizootiförordning. [22]

Betänkande med förslag till ytterligare åtgärder för bekämpande av tuberkulos hos nötkreatur. [23]

Allmänt näringsväsen.

Förslag till lag om upplagshus med rätt att utfärda upplagsbevis m. m. [25]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Jordbruksutredningens betänkanden. 1. Betänkande ang. åtgärder för vete- och rågmärknadens stödjande. [1]

2. Betänkande ang. jordbrukets kreditförhållanden. [2]

3. Betänkande ang. vissa åtgärder för mejerihandlingens och smörexportens befrämjande. [4]

Utredning och förslag beträffande åtgärder för ökad användning av svenska lantbruksprodukter vid allmänna inrättningar m. m. [10]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

Betänkande med förslag till lotsförordning samt andra författningar och föreskrifter rörande lotsverket. [7]
Utkast till lagbestämmelser om befraktning. [11]

Kommunikationsväsen.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

1928 års pensionsförsäkringskommitté och organisationsakkunniga. Statistiska undersökningar samt kostnadsberäkningar. [15]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Audlig odling i övrigt.

Skydd för äldre kulturföremål. [3]

Betänkande med förslag ang. ordnande av den lägre lantbruksundervisningen. [9]

Utredning och förslag rörande praktiska bildningslinjer på realskolans åldersstadium. [14]

Utredning angående beredande av större möjlighet för skoldistrikt att vid minskning av antalet barn indraga skolor och skolavdelningar. [19]

Supplement nr 4 till Sveriges familjenamn 1920. [27]

Försvarsväsen.

Utredning rörande Sveriges försvarspolitiska läge samt behov av försvarskrafter. [12]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.

Gränsen för Sveriges territorialvatten. [6]